

༄། །སྐྱུ་ལྷ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞུགས་སོ།། བ་མོ་མཚུ་ལྷོ་ཡེ། ཀུན་ལ་སྐྱོམས་པའི་འཇུ་མ་དགར་དོ་
 །ལལ་གྱིས། །དྲི་མེད་མཁུན་པའི་ལང་ཚོ་མངོ་ས་བྱས་ནས། །ཐུབ་བསྟན་ཀུན་དགར་མངོད་པའི་དཔལ་ཡོན་
 ཚན། །བཙེ་ཚེན་འཇུ་པའི་དཔལ་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་སྤོད་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་བདུད་ཅི་
 རི། །དབྱིག་གཉེན་རྣམ་དཔྱོད་ཏུ་བྱིས་འཇུང་བ་གང། །གཞུང་གསུམ་ཡོངས་འདུའི་འབབ་སྟེགས་ལ་འོངས་
 ས། །དོན་གཉེར་སྐྱུ་ཚེན་དཔལ་དུ་འདི་སྤྱིན་བྱ། །ཞེས་མཚོད་པར་བརྗོད་ཅིང་ཚོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྤོན་
 ཏུ་བཏང་ནས། །གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཞི། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་འགྲན་ལྷ་དང་བྲལ་བའི་མཁས་པ་ཚེན་
 བོ་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་གྱིས། །རྣལ་འབྱོར་སྤོད་པའི་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུ་པའི་བསྟན་
 བཙེན་རྣམ་པ་གསུམ་མངོད་པ་དེའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། །གཞི་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
 སྤང་བོ་ལྷའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང། །དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཚམ་དུ་བསྐྱབ་པ་སྐྱུ་ལྷ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
 དང། །དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ཉི་ལུ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་གཞུང་དང་བོས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤང་
 ཁམས་སྤྱེ་མཚེད་གསུམ་དུ་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་སྐོ་ནས་བསྐྱུ་ཤིང། །མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་རང་
 དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་བཤད་པས་ནི་གཞི་ཤེས་བྱའི་ཀུན་རྗོབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་
 ཐེབས་པ་ཡིན་ལོ། །གཞུང་གཉེས་པས་ནི། །སྤང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་ལོགས་ན་མེད་པ་དང། །དེ་ལྟར་
 །སྤང་མཁན་གྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བུ་དང། །གཟུང་འཇོན་གཉེས་གྱིས་སྤོང་བའི་དེ་
 །ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཚམ་དུ་བཤད་ན། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ཡིན་
 ལོ། །གཞུང་གསུམ་པས་ནི། །གཞུང་སྤྲ་མ་གཉེས་སུ་བདེན་པ་གཉེས་ཀ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཚམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་
 ཚོད་པ་སྤངས་ཏེ་བྱུབ་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལས། །གཞུང་དང་བོ་སྤང་བོ་ལྷའི་རབ་ཏུ་
 བྱེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། །མཚན་གྱི་དོན། །འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ །གཞུང་གི་དོན་ལོ། །དང་བོ་ནི། །སྤང་བོ་ལྷ་སྤོན་པའི་
 རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། །དེའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས། །བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་དེའི་སྤྱེས་པའི་བསྐྱུ་བར་
 མངོད་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་འདིར་ཚོས་གསུམ་ཀ་སྤོན་ཡང། །སྤང་བོ་ལྷ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེའི་མིང་གིས་

བཏགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇམ་དབལ་ཞེས་སོགས་ཏེ་སྒོན་གྱི་བཀའ་བཅད་དང་མཐུན་པའོ། །གསུམ་པ་
གཉིས་ལས། སྤྱིའི་དོན་ནི། ཚོས་གསུམ་ཀ་ཡང་རེ་རེ་ནས་ཀུན་བཏགས་དང་། རྣམ་བཏགས་དང་། ཚོས་ཉིད་
གྱི་སྤང་པོ་སོགས་གསུམ་གསུམ་གྱི་སྒོན་ས་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་ལྷུས་གྱི་ལེ་ལུ་ལས། གཟུགས་
ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་ཞིང་དེ་གསུམ་གསུམ་དུ་སྤྱེ་ནས་བཤད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ཡང་
རྣམ་བཏགས་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བདུན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཚོས་གསུམ་པོ་དེ་དང་དེར་
སྤང་བའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དབྱུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག་སྤང་བའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་སྤྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་བཏགས་པའི་ཚོས་གསུམ་ནི། དེ་ལ་དེར་སྤང་བ་ལ་རྣམ་
གཡེང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཏུས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེར་སྤོ་བཏགས་པའི་ཚའོ། །ཚོས་ཉིད་གྱི་
ཚོས་གསུམ་ནི། དེ་དང་དེར་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ཉིད་གྱིས་སྤོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་
ཡང་། སྤང་བའི་འཕྲོ་ལས། རི་སྐད་དུ། དེ་དོན་མེད་དེ། དེ་མེད་པས་ནི་དེ་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟར་ན་ཀུན་བཏགས་དང་། རྣམ་བཏགས་གྱི་ཚོས་གསུམ་ནི། ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པའོ། །ཚོས་ཉིད་གྱི་ཚོས་
གསུམ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་གྱི་ཚོས་གསུམ་ནི། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། ལྷན་
ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྤོ་འཁྲུལ་པ་ལ་སྤང་ཡང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྣམ་བཏགས་གྱི་ཚོས་གསུམ་ནི། ཡང་
དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། ཐ་སྤྱད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། འདི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དོན་དམ་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་མ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞུང་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
ཚུལ་ནི། ཀུན་བཏགས་གྱི་ཚོས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། སལ་ཆེར་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤྱི་བའི་ལུགས་གྱི་ཚོས་
གསུམ་གྱི་འཆད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར། དངོས་སུ་བསྟན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། དགོངས་
པ་ནི། རྣམ་བཏགས་གྱི་ཚོས་གསུམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདི་ཉིད་དུ་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྤང་བོའི་རྣམ་
གཞག་འཆད་པ་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཚོས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་ས་བོན་དང་། ས་བོན་དེ་
སྤོན་པ་ལས་ཚོས་གསུམ་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་འབྲུང་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། བོད་

ལྷ་སྤྱི་མང་པོ་དག་ལྷན་འབྲེན་སྤྱོད་པ་བས་ཐ་སྐད་དུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཁས་ལེན་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དེའི་གཞུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཆད་མ་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བར་ཟད་དོ། །དོན་དེ་
 ཡང་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱེ་བས། འདི་ལ་སེམས་ཅམ་སྤྱིར་ལོ་དོན། །ཁས་ལེན་ཡིན་ཞེས་བོད་ལྷན་སྐྱེས་སྤྱི། །ཉལ་
 དངོས་བཞེན་དུ་དེ་མི་སྤྱིད། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །སྐབས་འདིར། རུལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་བཤའ་བ་
 མཛད་པ་ཡང་དེར་སྐྱེད་གི་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་རང་མཚན་ལ་འཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བཤའ་
 དུ། བསྐྱུས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་རུལ་སྤྲ་རབ་དང་།
 རོགས་པའི་རིག་བྱ་དང་བྲལ་བར་བཤའ་པའི་སྤྱིར་དང་། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུའང་། རུལ་སྤྲ་རབ་ལ་
 ལུས་མེད་པར་བཤའ་བས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་
 གཉིས་ཏེ། ཚོས་གསུམ་གྱི་ལྷན་གཞག་རྒྱས་པར་བཤའ། །ཁམས་ཀྱི་ལྷན་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤའ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚོས་གསུམ་སོ་སོའི་དོས་འདྲིན་རྒྱས་པར་བཤའ། ཚོས་གསུམ་བསྟན་པའི་
 དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོའི་ལྷན་གཞག་རྒྱས་པར་བཤའ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་
 བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་གཞི་རྒྱས་པར་བཤའ། མཚན་ཉིད་བསྐྱུས་ཏེ་
 ལྷོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མིང་གི་སློན་ནས་མདོར་བསྟན། དོན་གྱི་སློན་ནས་རྒྱས་པར་བཤའ་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཕུང་པོ་ལྷན་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཤའ་བ་སོགས་ལྷ་ལས། དང་པོ་
 ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་གང་ཞེ་ན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤའ་བ་ལ་རྒྱ་གཟུགས་བཤའ་
 པ་དང་། འབྲས་གཟུགས་བཤའ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་གང་ཞེ་ན་སོགས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་ལས། བསྟན་པ་ནི། རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་གང་ཞེ་ན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤའ་
 པ་ལ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་དང་། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྷ་སྤྱིར་བཤའ། ལྷན་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
 གཟུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན་སོགས་དང་། གཟུགས་གང་ཞེ་ན་
 ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རི་བ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷན་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་

ཞེན་ཅེས་བཤོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བསྟན་དུ་མེད་ལ་སོགས་པ་མེད་བཤོ། །ཞེས་པས་བསྟན་
 རོ། །དེའི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཉེ་ཞེས་
 བས་བསྟན་རོ། །དེ་ཡང་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ་ནི། སོ་སོར་ཐར་བའི་སྟོམ་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
 སྟོམ་པ་དང་། སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བར་མ་རྣམས་སོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་།
 ཟག་མེད་གྱི་སྟོམ་པ་ཤོ། །འདིར་སྟོམ་པ་གསུམ་གཟུགས་ཅན་དུ་བཤམ་བཤོ། །ཀུན་བཏགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་ཡིན་ལ། འདིར་ངེ་འཚད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྣམ་བཏགས་གྱི་དེ་གསུམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དགོས་པ་
 ནི། དོན་སྣ་བ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རིམ་གྱི་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་ཡིན་རོ། །དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི། དེ་དག་
 ཚོས་ཅན། དེ་མིན་ཉེ། དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བྱེ་བཤམ་ལས། འདིར་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་སྣ་བས། ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡང་མེད་དེ།
 ཚད་མས་ལུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མེད་པ་མིན་ཉེ། ཇི་
 ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་ལ་སོགས་པའི་ཚོ་ག་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། སེམས་པ་གང་
 གིས་ལུས་དང་། དག་གི་ལས་བཀག་པ་ལས་སྟོམ་པའི་སེམས་པ་དེས་མ་འོངས་པ་ན་དེ་དང་རིགས་གཅིག་
 བ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ས་སོན་བཏབ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བདག་ནི་སོག་གཅོད་
 བ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་དྲན་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་
 སེམས་པ་རྒྱན་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སྟོམ་པ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་རོ། །དེ་ལྟར་བཤམ་བཤོ་དེས་ནི་བོད་སྣ་
 མ་མང་སོ་མངོན་པ་གོང་མའི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་སྟོམ་པ་གཟུགས་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་རོ་ཞེས་
 ཟེར་བ་དེ་ཡང་ཞེགས་པ་ཡིན་ལ། སྟོམ་པའི་ས་སོན་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཁས་ལེན་དགོས་
 སོ། །གཉིས་པ་ཚོར་བའི་སྤང་སོ་བཤམ་བཤོ། ཚོར་བ་གང་ཞེ་ན་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་གྱི་སྤང་སོ་
 བཤམ་བཤོ། །འདུ་ཤེས་གང་ཞེ་ན་སོགས་སོ། །བཞི་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤང་སོ་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་བྱེད་རྣམས་
 གང་ཞེ་ན་སོགས་སོ། །བཤམ་བཤོ་ལ་གཉིས་ཉེ། མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་བཤམ་བཤོ། །ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། གཉིས་པ་བཤད་པ་ལའང་། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལ་སྡེ་ཚན་རྒྱག་ལས། དང་པོ་ཀུན་འགོ་ནི། དེ་དག་གྲང་གང་ཞེ་ན། དེག་པ་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
 དུལ་ངེས་ནི། འདུན་པ་དང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་དགེ་བ་ནི། དད་པ་དང་སོགས་སོ། །བཞི་པ་རྩ་བའི་ཉོན་
 མོངས་ནི། འདོད་ཆགས་དང་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི། རྩོམ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །རྒྱག་པ་
 གཞན་འགྱུར་ནི། འགྲོད་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལའང་སྡེ་ཚན་རྒྱག་ལས།
 དང་པོ་ནི། དེག་པ་གང་ཞེ་ན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུན་པ་གང་ཞེ་ན་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དད་
 པ་གང་ཞེ་ན་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། འདོད་ཆགས་གང་ཞེ་ན་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་དང་རྒྱག་པ་ཡང་། གཞུང་
 དང་བརྟེན་འགྲོད་པར་སྟོན། །དེ་དག་གི་སྤྱི་འོན་བསྟུན་པ་ནི། ཀུན་དུ་འགོ་བའི་སྐྱོདོན་ནི། ལམས་དང་ས་དང་
 སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བས་ན་དེས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་
 གཞིའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི། དེ་དང་དེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཛེན་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་
 ཡིན་གྱི། དེ་དང་དེ་དངོས་སུ་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་། སྐྱེ་
 གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་ཆེ་དང་། འཆི་བའི་སྤིད་པ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆེ། དུལ་དབང་ཡིད་
 གྲེད་གསུམ་འདུས་པ་སྤིད་པར་ཐལ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་དེ་འགོག་
 མི་རྣམས་པར་ཐལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་སེམས་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་འདུ་གྲེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་
 དང་། དེར་མ་ཟད་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་
 གཞག་བཞེན་པའི་ཆེ་ཡང་། ཀུན་འགོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་བས་ན། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་
 དུས་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་འཁོར་དུ་ལྷ་པོ་དེ་མི་འབྱུང་ཡང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་འཁོར་
 དུ་འབྱུང་བས་ན་དེ་ཞེས་བྱ་ལ། ཀུན་གཞི་ལ་ཡང་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ།
 གཞི་དུས་སུ་ཡང་ས་བོན་གྱི་ཆ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ས་བོན་ཆ་ལ་རྣམ་ཤེས་བྱ་ལ། རང་བཞེན་གྱིས་འོད་
 གསལ་བའི་ཆ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །དུལ་ངེས་པའི་སྐྱོདོན་ནི། དུལ་གྱི་བྲག་ཅན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་

དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་བདུན་སོགས་དང་པོ་གསུམ་ལ། མཚན་ཉིད་པ་ནི་སྐྱོདོན་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་དག་ནི། དེ་དང་དེ་དེ་
 མ་ཐག་ཏུ་འབྲེན་པའི་རྐྱེན་ཚང་བ་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་ཤེས་འཁོར་དུ་ཆགས་སྐྱང་
 འབྱུང་བར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དགོ་བའི་སྐྱོདོན་ནི། མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་འབྲས་
 བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་ལ་ཡང་། རྟོག་པ་དང་རྟོག་གྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་
 གཉིས་འབྱུང་མོད། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ནི་རྟོག་པ་ཁོ་ནའོ། །རྩ་ཉོན་གྱི་སྐྱོདོན་ནི། ཉེ་ཉོན་གྱི་རྩ་བར་གྱུར་པ་
 དང་། སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཞེས་བྱའོ། །མ་རིག་པ་ལ་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་སྲིད་
 གྱུར། གཞན་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། རྒྱག་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་
 སོགས་དང་། རང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སོགས་གཉིས་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་པལ་ཆེར་དང་
 པོའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གཉིས་པ་ཡང་མེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། ང་རྒྱལ་དང་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་
 འཛིན་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཉེ་ཉོན་གྱི་སྐྱོདོན་ནི། རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་སེམས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བར་བྱེད་
 པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཆར་གཏོགས་པས་ན་དེ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་གྱུར་པལ་ཆེར་སྐྱོདོན་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པའོ། །གཞན་འགྱུར་གྱི་སྐྱོདོན་ནི། དེ་དག་སོགས་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཡང་འགྱུར་དུ་རུང་བས་ན་དེ་ཞེས་
 བྱའོ། །འདིར་ཡང་། གཉིད་ལས་གཞན་གསུམ་ལ་ནི། སྐྱོདོན་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་ལ། རྟོག་མེད་གྱི་
 ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ནི། དེ་དང་དེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲེན་པའི་རྐྱེན་ཚང་བ་ལ་བཤད་པ་
 ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། རྟོག་དབྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་
 ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་དགོས་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་སྐྱོདོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ལྡན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་བཤད་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 སེམས་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན་སོགས། འདིར་བརྟུ་བཞིར་བཤད་པ་
 དང་། གུན་བརྟུས་སུ་ཉེར་གསུམ་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། ཉེར་གསུམ་པོ་འདིར་འདུས་ལ། མངོན་པ་འོག་མ་

ནས་འབྱུང་བའི་བརྟུ་བཞི་དང་། འདིར་བཤམ་པའི་བྱུང་བར་ནི། དེར་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་ལ། འདིར་བཏགས་
ཡོད་དུ་འཆད་པ་དང་། དེར་མ་ཐོབ་པ་བཤམ་གྱང་། འདིར་དེའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཙམ་ཞིག་བཤམ་དོ། །བྱེ་
སྐྱེས་གྱང་། དེ་ལ་རྗེས་གྱིས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་སྟུ།
ཐོབ་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་། ལྡན་པ་གསུམ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྟུ་བཤམ་གྱང་། འདིར་ནི་མངོན་པ་འོག་མ་དང་
མ་སྐྱེན་པར་གསལ་དུ་རྟེན་པ་དང་། རྐྱུན་ལྡན་པ་ལ་བཤམ་དོ། །ལྡན་པ་ཡང་གསུམ་ཏེ། ས་བོན་དང་། དབང་
དང་། མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི། ས་བོན་དང་། རྣམ་སྐྱེན་དངོས་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་དག་གྱང་གྱུན་
གཞིའི་ས་བོན་དང་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་ཆའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་སྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་
ཚོགས་བདུན་ཡུལ་དང་བཅས་པའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱོར་བ་ལས་བྱུང་བ་
དང་། སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྐྱུའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པས་འོག་མའི་རྟེན་ཅན་དུ་ངེས་ལ། གཉིས་པ་
ནི། རང་སའི་རྟེན་ཅན་དུ་ངེས་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་འདི་རྐྱུའི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་རྟེན་
ལ་དེ་སྟོམས་པས་རྣམ་སྐྱེན་གྱིས་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པའི་ཚུལ་ཚོས་མངོན་པ་བ་དག་གིས་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར།
འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་འདི་རང་སའི་རྟེན་ལ་སྤར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་ལས་བཤམ་དོ། །རི་
སྐད་དུ། དགོ་རྒྱས་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་ཞེས་པ་ནི། བྱུང་བ་ངེས་པ་ཉི་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པ་ལ་
ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པར་སྟོམས་འཇུག་འདི་ཐོབ་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་སྟོམས་གྱི་སྐབས་
སྟུ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི། མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི།
དེར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་འོག་མ་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པར་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ནས་
འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འཆད་པ།
ཚོས་མངོན་པ་བ་དག་གི་སྐྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་སྐྱེན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་ལ་ནི། ཀུན་
བཏགས་གྱི་དེ་གསུམ་ནི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་ལ།
རྣམ་བཏགས་གྱི་དེ་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། གཞན་དབང་གི་ངོ་

བོ་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བོ་ལས་ལོགས་ན་མེད་དོ། །ལྷ་བ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། གུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་
 མཚན་གཞིའོ། །དང་བོ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །ཞེས་པས་འཆད་
 དོ། །གུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ལ་མཚན་ཉིད་འདི་ཚང་བ་མིན་ཏེ། དེས་དམིགས་པ་མི་རིག་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཡིད་གཉིས་པོ་རྣམ་ཤེས་དངོས་
 མིན་ཀྱང་དེའི་སྤང་བོའི་ནང་དུ་འདུས་པར་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གུན་གཞི་བཤད་པ་དང་། ཉོན་ཡིད་
 བཤད་པའོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། སྐྱ་
 དོན་བསྟན་པས་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་བོ་ནི། དངོས་སུ་ན་སེམས་ནི་གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཞེས་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ལྟར་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཐུག་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འདིར་དེའི་སྐྱབ་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཞི་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོན་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཚོས་ཅན། འཐུག་
 ཤེས་ཐུག་པོ་གང་རུང་མིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡོད་དེ། སྟོམས་འཐུག་གཉིས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལས་
 ལངས་མ་ཐག་ཏུ་རིག་པ་སྤྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྤང་བོ་སྐྱབ་
 བྱེད་དོ། །འཐུག་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཚོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། དམིགས་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་ལ་སྟོས་
 རྣམ་ཚོགས་ཐུག་པོ་གཞན་སྦྱེ་བའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། དམིགས་པའི་རྒྱུན་ལ་སྟོས་རྣམ་སོགས་
 སོ། །ཡང་འཐུག་ཤེས་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཚོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། ཤི་ནས་ཉིང་མཚམས་
 སྦྱོར་བའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཚད་ནས་ཡང་འབྱུང་བ་དང་ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ནི། རིགས་པ་དང་ཁས་
 ལྷངས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །ཡང་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཚོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། འཁོར་བར་
 འཐུག་སྟོན་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ནི། འཁོར་བར་འཐུག་པ་དང་། སྟོན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའོ། །ཡང་
 བ་འདི་ཐལ་འགྱུར་དུ་བྱས་ནས་ཁས་ལྷངས་ནང་འགལ་དུ་བྱའོ། །འོ་ན་རིགས་པ་འདི་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
 དང་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། མཚུངས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཉེ་མིན་ཏེ། དེ་

དང་དེར་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་པོ་གང་རུང་མིན་པའི་རིག་པ་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་འདྲ་དེ་ལ་
སེམས་ཅན་གྱི་དུས་སུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སངས་རྒྱལ་པར་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་
ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །དམན་པའི་སྣུག་མེད་ཀྱི་ཚེ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་དང་། དེའི་རྣམས་སྤེལ་བའི་ས་བོན་
གྱི་ཆ་གཉིས་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། སྲིར་ཀུན་གཞི་ཅམ་དང་། བྱེ་བྲག་ཤེས་སྤྲིབ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་
བོན་གྱི་ཆ་བརྗོད་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེར་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་ནི་སྤང་བེན་པས། སྤྲིབ་པ་
དང་བཅས་པའི་སེམས་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྲིར་རོ། །གསུམ་པ་སྐྱབ་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་ཀུན་གཞི་དེ་སྲི་རོལ་པ་
ལྟར། བདག་ཉུག་པའམ། གཙོ་བོ་ཆ་མེད་ལྟ་བུར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་དུ་འདོད་
པའི་སྲིད། ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ནི། ཞེས་པའོ། །དེ་ཡིན་ན་ཀུན་གཞི་ཡིན་
པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་བའི་ཤེས་བྱེད་འཆད་པ་ནི། ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དང་ཞེས་སོགས་
སོ། །དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་པ་འཆད་པ་ནི། ལེན་པའི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་བཤད་
པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་བྱེད་པར་དང་། འཇུག་ལྡོག་གི་དུས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དངོས་སུ་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་ཉུ་ཚོངས་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་
ཆགས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། དབྱ་བཅོམ་པ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། མདོར་ན། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་
དོན་གཅིག་པར་འཆད་པ་ནི། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་དངོས་ཡིན་ལ། དོན་མི་
གཅིག་པར་འཆད་པ་ནི། དེ་དང་དེ་ཁས་ལེན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མཐར་སྟག་པའོ། །གཉིས་པ་སྤང་བའི་མཚན་ཉིད་
བསྐྱུས་པ་ནི། ཅིའི་སྲིར་སྤང་བོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤངས་པའི་སྲིར་ཞེས་སོགས་སོ། །མདོར་ན་སྤང་བྱ་རྣམ་
བརྟགས་ཀྱི་ཚོས་དུ་མ། སྤང་བྱེད་རྣམ་གཡེང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྟོགས་གཅིག་ཉུ་སྤངས་པའི་ཚོས་དེར་
སྤང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདི་ཡང་། སྤང་བྱ་ནི་རིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྤངས་པའི་རོ་བོ་ནི་གཟུགས་དང་ལྡན་
མིན་གཉིས་ནི་ཀུན་བརྟགས་སུ་འཆད་དགོས་ལ། གཞན་རྣམས་ནི། གཞན་དབང་ཡིན་པས་རིག་པ་ཁོ་
ནའོ། །འོ་ན་འདུས་མ་བྱས་ལ་སྤང་བོ་མི་འཇོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། དུལ་དང་དུས་ཀྱི་མ་བསྐྱུས་པའི་སྲིད། འོ་ན་ཀུན་

བརྟགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་འང་མཚུངས་སོ་ཤེས། མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་སྤང་བྱ་གཞན་དབང་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དཔེར་ན། འགོག་པ་གཉིས་དང་། ཉམ་མཁར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་རྣམ་
 ལ་དེ་དང་དེའི་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་ཤིང་། གཞུགས་སུ་སྤང་བ་ལ་དེའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞིབ་མོར་
 སྤྱི་ན་འདིར་ཉམ་མཁར་འདི་མེད་དགག་གི་ཆ་ཁོ་ན་ལ་འདོགས་ལ། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་མིན་པར་དགག་པ་
 དང་། མེད་དགག་གི་ཆ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་མི་འདོག་ཏེ།
 འདུས་མ་བྱས་སུ་བཞག་པའི་སྤྱིར་། དངོས་པོ་ལ་འདུས་བྱས་དང་སྤང་པོས་མ་བྱས་པ་ནི་མདོན་པ་གོང་ལོག་
 གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ལུགས་འདིར་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རིག་པར་འདུས་ཤིང་། དེ་ལ་
 སྤང་པོར་འདོག་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་གསུམ་སྟེ། གཞུགས་དང་། ལྡན་མིན་དང་། མཚུངས་ལྡན་དུའོ། །དེ་ལྟར་
 འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་དེར་སློབ་འདོགས་པའོ། །དགོས་པ་ནི། རིལ་པོའི་བདག་
 ཏུ་འདོན་པ་བརློག་པའོ། །འདུས་མ་བྱས་འགའ་ཞིག་གི་དངོས་པོར་ཡོད་ཀྱང་སྤང་པོར་མི་འདོག་པ་ནི། གྱིས་
 པའི་སློབ་སྟོན་གཅིག་ཏུ་སྤངས་ཏེ། རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདོན་པ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་ཁམས་དང་
 སྐྱེ་མཆེད་མཚོན་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་མཚོན་རུས་པའི་ཚུལ་དང་། ཁམས་
 བཅོ་བརྒྱད་མཚོན་རུས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་གཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མདོར་
 བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཅུ་གཅིག་པོ་སྤང་པོས་མཚོན་རུས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཚོས་
 ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །འདིར་སྤང་པོ་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཤད་ཀྱང་། དེ་དག་དེར་འདོག་པའི་དུས་ནི་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་དངོས་ཀྱི་
 རྒྱར་རྒྱར་པའི་དུས་དེར་འདོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་མཆེད་བཞིན་དེའི་
 ཚེ་དེའི་སྤྱོད་ལོགས་སུ་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་སྤྱག་པོ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདོག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་
 མཆེད་དུ་འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྲེད་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་
 པའི་དུས་ནི། མིག་སོགས་རང་རང་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པའི་དུས་དེ་ཉིད་དུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་

མཆེད་ནི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེའི་དབྱེ་བ་གཞན་རྣམས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་འཆད་མི་
 དགོས་ལ། འདུས་མ་བྱས་སྡེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་གང་ཞེན་ཞེས་སོགས་སོ། །འདིར་ནམ་
 མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་ནི་མེད་དགག་གི་ཆ་དང་རྟག་པ་ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བརྟགས་
 འགོག་ནི། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པས་བདེན་པར་བྱུང་བའི་
 སྤྱིར། བདེན་བྱུང་གི་དངོས་མེད་ཁས་ལེན་པ་ནི་དངོས་པོར་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་འདི་ལ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་
 མཚན་ཉིད་ནི། ཅིའི་སྤྱིར་སྐྱེ་མཆེད་ཞེས་བྱ་ཞེན་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པའི་རྒྱུ་
 གསུམ་གང་དུང་བྱེད་པའོ། །རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུན་དང་། བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་
 ཁམས་སུ་འཛོག་གཉིས་པ་ཁམས་མཚོན་ནས་བཤད་པ་ལ། མཚན་གཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མཚན་
 ཉིད་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤང་པོས་མཚོན་ལུས་པ་བརྩ་བདུན་བཤད་པ་དང་། དེས་མཚོན་མི་
 ལུས་པའི་ཚོས་ཁམས་སྡེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་བཙུན་ཞེ་ཞེས་སོགས་སོ། །འདིར་སྐྱེ་
 མཆེད་འཛོག་པའི་ཚོ། ཡིད་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་སོ་སོར་མི་འབྱེད་པར་ཁམས་འཛོག་
 པའི་ཚོ། དེ་དང་དེའི་ཁམས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་པ་ནི། ཡིད་གྱི་ཁམས་ནི་དེ་དག་ཉིད་
 འགགས་མ་ཐག་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་སོ། །འདིའི་དོན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་པོ་ཉིད་ལ་སྟོན་ཆ་
 སོ་སོར་སྡེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པ་དང་། དེ་འབྲས་བུར་འཛིན་
 པའི་ཆ་ནས་ཡིད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཡིད་གྱི་ཁམས་སུ་བཞག་ རྣམ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་ད་ལྟར་བར་གནས་
 པའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཁམས་སུ་བཞག་པའོ། །དེ་ལྟར་ན། ཁམས་སུ་འཛོག་པའི་དུས་ནི། འདས་པ་དང་ད་
 ལྟར་བའི་དུས་གཉིས་ཏེ། རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་དང་པོ་ལྷ་ལ་ནི། ཉེར་སྦྱོར་ད་ལྟར་བ་འཛིན་པ་དང་། མ་
 འོངས་པ་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ནི། རང་དུས་དེ་ཉིད་དུ་དེར་ཁམས་སུ་འཛོག་ལ། གཉིས་པ་རྣམས་
 ནི། རང་འདས་ཟིན་པའི་དུས་དེར་ཁམས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་དེར་ཉེར་སྦྱོར་བཟུང་ཟིན་པའི་སྤྱིར།
 དྲུག་པ་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་ནི། འདས་པ་ཁོ་ནའི་ཆ་ནས་དེར་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་བའི་ཆ་ནས་ནི།

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འདུས་པའི་སྤྱིར་དོ། །སྤྱིར་ཁམས་ཀྱི་འཛོགས་བྱེད་ནི། ཉེར་སྤྱོད་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། ད་ལྟར་བ་འཛིན་པ་དང། མ་འོངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་དུས་དེ་ཉིད་དུ་ཁམས་སུ་འཛོགས་
 ལ། གཉིས་པ་ནི། རང་འདས་ཤིང་རང་ཉིད་འབྲས་བུ་ཉེར་སྤྱོད་སྤྱང་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། ཁམས་སུ་འཛོགས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་སྐྱེས་ཟེན་པའི་ཚེ་མར་འཛོགས་པ་བཞིན་ལོ། །འོ་ན་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཅི་ཞེ་ན།
 སྐྱེ་མཆེད་ལ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་
 འདོད་པ་མི་སྲིད་ལ། ཁམས་ལ་ནི་ཉེར་སྤྱོད་ད་ལྟར་བ་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་དེར་འཛོགས་པ་ནི། ཁམས་བཅུ་
 བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཉེར་སྤྱོད་མ་འོངས་པ་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་ཁམས་སུ་འཛོགས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་
 གཅིག་བྱའོ། །འོ་ན་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་བསྐྱེད་མཆེད་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ནི།
 འབྲས་བུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱི་མའི་བདག་རྒྱུན་ཁོ་ནའི་ཆ་ནས་བཞག་ལ། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི།
 འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་རྒྱལ་ཀ་ལ་རྒྱུན་བྱེད་ཚུལ་ཡང། དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་གཙོ་ཆེ་ཞིང་ཡིད་
 དེས་གཅིག་བྱ་ལ་བདག་པོའི་རྒྱུན་ཀྱང་སྲིད་པའོ། །དུས་ཀྱི་སློན་ནས་ཀྱང་ཁམས་ནི་འདས་པའི་ཆ་ནས་དང།
 སྐྱེ་མཆེད་ནི་ད་ལྟར་བའི་ཆ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ཚོས་ཁམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། གཞན་སྤང་བོ་གསུམ་
 པོ་གང་ཡིན་པ་དག་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ་ནི། ཅིའི་སྤྱིར་ཁམས་
 ཞེས་བྱ་ན་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་ཉེར་སྤྱོད་འཛིན་པའོ། །འཛིན་པའི་ཚུལ་ཡང། སྐྱེས་ཟེན་པ་ནི་གནས་
 དང་དམིགས་པའི་སློན་ནས་འཛིན་ལ། མ་འོངས་པ་ནི་རྒྱའི་རྒྱུན་དང་ཡིད་ཁམས་ཀྱིས་ནི་བདག་པོའི་རྒྱུན་གྱི་
 སློན་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ཚོས་གསུམ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་
 པོར་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་མཐོང་བའི་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱོ་ཐོས་པའི་བདག་ཀྱང་དེ་
 ཡིན་ལོ། །ཞེས་གཅིག་སྤང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ལང་གཟུགས་
 སོགས་ལྷལ་རྒྱལ་ལ་འོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཏུ་མ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བ་བ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་
 གཉེན་པོར་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བསྟན། ཟ་བ་པོའི་བདག་མེད་པ་དེ་ལྟར་ལང་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཡོད་དོ་

ལྷམ་དུ་འཇིན་པའི་གཉེན་པོར་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རབ་དུ་
 དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ། བསྟན་དུ་ཡོད་མེད་གྱི་དབྱེ་བ། རོགས་བཅས་དང་
 རོགས་མེད་གྱི་དབྱེ་བ། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གྱི་དབྱེ་བ། ཁམས་གསུམ་པོ་གང་དུ་གཏོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།
 སྤང་པོར་བསྐྱུས་མ་བསྐྱུས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོས་བསྐྱུས་མ་བསྐྱུས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དགོ་སོགས་
 གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ། བང་དང་སྤྱི་རོམ་གྱི་དབྱེ་བ། དམིགས་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ། རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཟེན་མ་ཟེན་གྱི་དབྱེ་བ། བརྟེན་མཚུངས་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཏེ།
 དེ་དག་ནི་གཞུང་དང་འབྲོད་པར་སྦྱོའོ། །ཚོས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་འོན་མདོར་བསྐྱུས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དང་།
 མཚན་གཞི་དང་། དུས་གསུམ་གང་ཡིན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད། སྤང་བྱ་འདུས་བྱས་
 ཀྱི་ཚོས་དུ་མ་སྤངས་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཉེར་སྤྱོད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་འཇིན་པ་
 དང་། སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཉེར་སྤྱོད་རྣམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྤྱི་བའི་གོ་འབྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་འདུས་བྱས་
 བེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་གང་ཡིན་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྒྱད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤངས་པའི་ཚུལ་ཡང་། སྤོ་རྟོག་པས་སྤོགས་གཅིག་
 ཏུ་བསྡོམས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། བས་ཀྱི་སྤང་པོ་བཞིན་དུ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤོགས་གཅིག་ཏུ་སྤངས་པ་ནི་མིན་
 ཏེ། དེ་ལྟར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར། སྤང་བྱ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་གྲང་། སྤངས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་ཁས་
 ལེན་པའི་བྱུང་བ་མེད་དེ། གུན་བཏགས་ཀྱི་སྤང་པོ་བཞིན་ནོ། །ཉེར་སྤྱོད་འཇིན་པ་དང་། སྤྱི་བའི་གོ་འབྱེད་
 པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར། ཉེར་སྤྱོད་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཟེར་བ་
 ཡིན་ཏེ། དུལ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར། འཇིན་པའི་ཚུལ་ནི་གསུམ་སྟེ། དམིགས་པའི་སྤོ་རྣམ་འཇིན་
 པ་དང་། གནས་ཀྱི་སྤོ་རྣམ་འཇིན་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོའི་སྤོ་རྣམ་འཇིན་པའོ། །འདི་གཉིས་ལ། མོད་སྟེ་ལ།
 རྒྱ་འབྲས་སྟེ་སྤྱི་བའི་ཁོན་དགོས་པར་འདོད་གྲང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བས་ནི། དུས་
 མཉམ་པའི་བདག་རྒྱུན་དང་། དམིགས་རྒྱུན་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མིག་སོགས་དབང་པོའི་

ཁམས་སྤྱི་ལོ། ཉེར་སྤྱོད་ད་ལྟར་བ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་བ་ནི། དེ་དག་ཁམས་སུ་འཛོག་པའི་འཛོག་གྲེད་
 གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཉེར་སྤྱོད་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་གྲེད་པ་ནི། དེ་དག་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛོག་
 པའི་གྲེད་ཚོས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛོག་གྲེད་ནི། སྐྱེ་མཆེད་
 གྱི་འཛོག་གྲེད་སྐྱེ་དང་འབྲེལ་ལ། འདི་ལ་ཉེར་སྤྱོད་མ་འོངས་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དང་བདག་པོའི་རྒྱུ་གཉིས་
 སྤྱིད་དོ། །དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སུ་འཛོག་གྲེད་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་
 པའོ། །འོ་ན་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་འབྲེལ་བར་ཅི་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་
 རྒྱུ་དུ་མ་ངེས་ཀྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དུག་ཀའི་རྒྱུ་དང་། དེ་ཡང་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་
 ཀྱིས། དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་དུ་ཡང་འགྱུར་བའོ། །འོ་ན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་
 བདག་པོའི་རྒྱུ་གྲེད་པ་མི་སྤྱིད་དམ་ཞེ་ན། དེ་སྤྱིད་ཀྱང་དེའི་ཆ་ནས་ཡིད་ཀྱི་བསྐྱེད་མཆེད་དུ་འཛོག་པ་མ་
 ཡིན་གྱི། དེ་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྲེད་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་རྒྱུ་བཞི་ཀ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་རྒྱུ་
 གཉིས་གྲེད་པའི་ཆ་ནས་སོ། །མཚན་གཞི་ཡང་མི་འབྲས་ཤྱེ། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ནི་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་
 སྐྱེ་མཆེད་ལ་ནི། བདག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཚེ་ན་འདས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་གྱི་ཚེ་ན་ད་ལྟར་བའི་ཆ་ནས་
 འཛོག་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། ཁམས་ཀྱི་ཚེ་ན། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པས་ཀྱང་ཚོགས་ལ། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
 ཚེ་ན། རྒྱ་འབྲས་སྤྱི་བའི་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། རྒྱུ་གསུམ་ཀ་ཚང་དགོས་ལ། ཁམས་ལ་ནི་
 གཉིས་ཉེ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ངེས་པར་དགོས་པའི་བཤའ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། ཉེར་སྤྱོད་འཛིན་པ་དང་ཉེར་
 སྤྱོད་སྐྱེ་བའི་འབྲེད་པར་ནི་དེ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འབྲེད་པར་ཡང་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་
 མཚན་གཞི་ལ། ཚོས་གསུམ་ཀ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་དང་། རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དེ་གསུམ་དུ་
 ཡོད་པར་མ་ཟད། ཀུན་གཞིའི་སྤྱི་བོ་ས་བོན་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཚོས་གསུམ་དང་། རྣམ་སྤྱིན་གྱི་ཆར་གྱུར་
 པའི་དེ་གསུམ། རྣམ་སྤྱིན་ལས་བྱུང་བའི་དེ་གསུམ་དུ་གྲེད་དགོས་པར་ནི་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་
 གསལ་ལ། བོད་དུ་བཤའ་མ་ཐག་པའི་ཚོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ནི། རྣམ་སྤྱིན་ལས་བྱུང་བའི་

དབང་དུ་བྱས་ནས་དངོས་བསྟན་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དང་མ་ཐུན་བར་སློབ་དཔོན་གྱི་བཤའ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ན་
ནི་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་གཉིས་ཚོས་གསུམ་པོ་དེར་འདུས་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པོ་དེ་ལ་གོང་དུ་བཤའ་མ་
ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཁམས་ཏེ་བཞི་པོ་གང་གིས་ཡང་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་ལ། དེ་ལས་གཞན་གང་གི་ནང་དུ་
ཡང་བསྟུ་བར་མི་རུས་པའི་སྲིབ་པོ། །དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི། ཀུན་བཏུས་སུ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་ནི་
ཚོས་གསུམ་མངོན་གྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་དུ་
རུང་བར་འཆད་ལ། གཞུང་འདིར་མ་བཤའ་པའི་སྲིབ་པ། ཀུན་གཞི་ལ་ནི་རྣམ་འབྱོར་སྲོད་པའི་གཞུང་གི་ཆ་གང་
དུ་ཡང་། ཚོས་གསུམ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་བཤའ་བ་མེད་དོ། །ཀུན་གཞིའི་ས་ཐོན་གྱི་ཆ་ནས་
ཚོས་གསུམ་འཛོག་པའི་ཆེ་ཁམས་ནི་ཉེར་སྲོད་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འཛིན་པ་དང་དེ་ཡང་རྒྱའི་རྒྱུན་ཁོ་ན་དང་།
སྐྱེ་མཆེད་ནི་རྒྱུན་གསུམ་ཀ་དང་། དེ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་རུས་པ་གསུམ་ཕྱང་པོ་ལ་ནི་ཀུན་གཞིའི་ས་
ཐོན་དང་རྣམ་སྲིན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཀ་རྣམ་ཤེས་ཕྱང་པོར་བསྟུས་སོ། །གསུམ་པ་དུས་གསུམ་གང་ཡིན་དཔུང་བ་
ནི། ཕྱང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། དུས་གསུམ་ཀ་ལ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཐམས་ཅད་དང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཚོས་དེ་དང་དེ་བསྟོམ་ནས་སྤངས་པ་ལ་ཕྱང་པོའི་དོན་དུ་བཤའ་བས་སོ། །ཁམས་བརྟུ་བདུན་པོ་ད་ལྟར་གྱི་ཆ་
ནས་གཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་སྲོད་ད་ལྟར་བ་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་ཁམས་གསུམ་གཞག་ལ། དེ་ལ་གནས་དང་།
དམིགས་པ་དང་། རིགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ནས་འཛིན་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདས་པ་དང་མ་
འོངས་པ་ལ། ཉེར་སྲོད་ད་ལྟར་བ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དང་བ་གསུམ་པོ་མི་རུང་བའི་སྲིབ་པ། དམིགས་གསལ་ལ།
བཙོ་བརྒྱད་པ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ནི་འདས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཚོགས་རྒྱལ་ད་ལྟར་བས། ཉེར་སྲོད་ད་ལྟར་བ་འཛིན་པའི་
ཆ་ནས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རྒྱལ་ཏུ་གཞག་ཟེན་ལ། ཚོགས་རྒྱལ་འདས་པས་ཉེར་སྲོད་ད་ལྟར་བ་
འཛིན་པའི་ཆ་ནས་དེར་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སུ་གཞག་དགོས་པའི་སྲིབ་པ། སྐྱེ་མཆེད་ནི། ད་ལྟར་བའི་ཆ་ནས་གཞག་
པ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་སྲོད་མ་འོངས་པ། སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པའི་ཆ་ནས་དེར་འཛོག་ལ། དུས་གཞན་གཉིས་ལ་དེ་མི་

ལུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདས་པ་ནི་འགགས་ཟིན་པས་བྱ་བ་དང་བྲལ། མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པས་བྱ་བ་མི་
 བྱེད་པར་མ་བཟད། སྲ་ཕྱིའི་གོ་རིམས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ལ་དགོངས་ནས། ཀུན་ལས་བརྟུས་སྲུ།
 ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གངས་ངེས་གསུང་བ་ཡིན་ནོ།། ༥ །། རྣམ་རིག་སྤྱོད་པའི་ཕྱོད་མོང་མིན་པ་ཡི། །ཚོས་
 གསུམ་རྣམ་གཞག་སྡོན་རབ་མཛེངས་པས་ཀྱང། །རི་བཞིན་མ་བཤད་གཞན་གྱི་སྒོས་ཅི་དགོས། །དེ་གཞུང་
 རི་བཞིན་བརྟགས་ནས་བཤད་འདི་གཟུང། །བདག་ཏུ་མོངས་པ་རྣམ་གསུམ་བརྒྱུག་བྱའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་བས་
 ཚོས་གསུམ་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གསུངས། །ཚོས་གསུམ་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མ་བཤད་ན། །ཚོས་གྱི་
 བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཅི། །དེ་ཕྱིར་བདག་འཇིན་རི་བོ་བསྐྱེལ་སྤྲད་དུ། །བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་
 པ་བཅའ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་མ་བཤད་ཚོས་གསུམ་རྣམ་གཞག་འདི། །རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་
 བཞིན་བཤད་པ་ཡིན། །དེ་ཡིས་དག་བས་དོན་གཉེར་སྒོལ་མའི་ཚོགས། །རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་
 པ་མཐའ་ནི། །ལེགས་པར་གོ་ནས་དབུ་མའི་ཁང་བཟང་སྲུ། །ངེས་དོན་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་མཚོ་བར་
 ལོག། །གཞུང་འདིའི་སྤྱི་དོན་དང། །བསྐྱུས་དོན་ནི་དེ་ཅུ་དུ་བསྐྱུས་ལ་ཚིག་དོན་རྒྱས་པ་ནི་སྒོལ་དཔོན་རྩོ་
 གོས་བརྟན་པས་སྐྱར་བའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་བལྟའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 སྒོལ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་ཀྱི་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་བསྐྱུས་བཅོས། ལུང་པོ་ལྗེའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 རྣམ་པར་བཤད་པ་ལེགས་པར་བྱུང་བའོ།། །། ༢༡ ། །ར་མོ་མཚུ་ལྷོ་ཡེ། བྱམས་པའི་ལྷག་རིང་འཁོར་བའི་
 གཉིང་དུ་རྒྱང། །ཐོག་མེད་སྐྱུན་གྱིས་མཐོན་པོའི་གནས་ནས་གཟིགས། །མཁྱེན་བཅེའི་དབྱིག་གིས་འགོ་བའི་
 གཉེན་གྱུར་པ། །རྣམས་ལ་ལྷག་འཚལ་དེ་ནས་དེ་ཡི་གཞུང། །ཐེག་ཆེན་མདོ་དོན་རྣམ་རིག་ཅུ་དུ་
 བྱི། །འགྲེལ་བྱེད་གཞུང་བརྒྱའི་སྤྲིང་པོ་མདོར་བསྐྱུས་པ། །དོན་མང་ཚིག་ཉུང་ལྡན་པའི་སྐུ་ལྷ་ལ། །ཚིག་
 ལུང་ཕྱིན་པའི་ངག་གིས་འདིར་བཤད་བྱ། །ཅེས་མཚོན་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྡོན་དུ་བཏང་
 བས། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་རྣམ་རིག་ཅུ་དུ་སྐྱབ་པ་སྐུམ་ཏུ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འཆད་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། གཞི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅུ་དུ་གཏུན་ལ་སེལ། དེ་ལྟར་གཏུན་ལ་

བབ་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་པ། ཡིད་ལ་བྱས་པས་གནས་གྱུར་གྱི་ཡེ་ཤེས་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ལ། གུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གཏོན་ལ་པལ། དོན་དམ་གྱི་གནས་ལུགས་
 གྲང་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གཏོན་ལ་པལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་གནས་ལུགས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་གྲང་།
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་དང་ཚོས་སུ་སྐྱོ་
 འདོགས་པའི་གཞི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་རྒྱས་པར་བཞག། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་
 མདོར་བསྟུན་ཉེ་བཤད། ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལས་གཞན་མེད་ན། མདོ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
 གསུང་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟུན། རྒྱས་པར་བཤད། ཙམ་པའི་རྣམ་ཤེས་
 ལས་འཇུག་ཤེས་དུག་རི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདག་དང་ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
 གཅིག་གོ། །དེའི་དོན་ནི། བདག་དང་གཟུགས་སོགས་ཚོས་སུ་སྣང་བ་འདི་ཚོས་ཅན། རི་ལྟར་སྣང་བ་ལ་རྟོག་
 པས་སྐྱོ་བཏགས་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གྱུར་པ་དེ་ཡང་
 ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དར་སེམས་པའི་དང་། དུལ་
 ལ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་གསུམ་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའོ། །འདིར་ཚོས་
 ཤེས་པ། ཚོས་ཀྱི་བདག་ཁོ་ན་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྤང་སོགས་ཚོས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་དག་ལ་
 ཡང་གསུམ་ལས། གུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་དེ་རི་ལྟར་བཏགས་པ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གང་ལ་འདོགས་
 པའི་གཞི་ནི། རྣམ་བཏགས་ཀྱི་ཚོས་གསུམ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རོ་བོ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཅིང་།
 དེ་ཉིད་འདིར་གུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དེ་དེས་སྣོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྤང་སོགས་ཞེས་
 བྱ་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གཞག་གོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཤད་ནས། ལྟོག་པའི་
 མཚམས་ངོས་བཟུང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཤད་ནས། འཇུག་ལྟོག་གི་
 འཚམས་ངོས་བཟུང་། འཇུག་ཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཤད་ནས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་དུ་འབྱུང་བའི་ས་

མཚམས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དམིགས་པ། མཚུངས་ལྡན། འཇུག་ལྡོག་གི་རིམ་པའོ། །དང་
 པོ། དེ་ལ་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་སོགས་རྐང་པ་གཉིས། གསུམ་པ་ནི། ཉག་ཏུ་
 སོགས་རྐང་པ་བཞིའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ནི་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །དང་ག་དོན་ནི་རིམ་པ་བཞིན། གུན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་ནི་ཚོས་ཅན། རྣམ་པར་སློབ་པ་ཡིན་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་གང་རུང་དུ་འཕེན་གྱི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་
 སློབ་དངོས་ཡིན་པའི་སྲིད། ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ས་བོན་མ་ལུས་པའི་
 ཉེན་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ཡང་གུན་གཞིའི་སྤྱིང་ན་གསལ་མཚའི་གཞི་དང་། རྣམ་སློབ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པས་གུན་
 གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སུ་མི་འཛོག་ལ། གཉིས་པ་དེ་ལ་ནི་དེ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་ཟས་ཀྱི་ལས་སྲུ་མའི་རྣམ་
 སློབ་དུ་སློབ་ཟེན་པའི་ཆ་དང་། སློབ་མ་ཟེན་པའི་ལས་གཞན་གྱི་ས་བོན་འཛིན་པའི་ཆ་སྟེ་གཉིས་སོ། །མདོར་
 བ། ལྗོང་བ་གསལ་རིག་གི་དོ་བོ་གཅིག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པའི་ཆ་ནས་ཟག་མེད་དང་། རྣམ་
 སློབ་དང་། ཟས་ཀྱི་ས་བོན་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཤེས་བྱའོ། །འོ་ན། རྣམ་ཤེས་དེའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་
 ཅེ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དེ་དག་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་སོ་སོར་རྒྱ་ཆད་པ་མེད་པས།
 དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན།
 དམིགས་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། གནས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་
 གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་སྲིད། དེ་གཉིས་པོ་རིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་མི་སྣང་བའི་སྲིད་པོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
 དེ་ནི་ལེན་པ་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་གུན་གཞིའི་སྤྱིང་གི་མིག་སོགས་དབང་པོ་སྲུ་དང་། སྲི་སྲོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་དུ་
 སྣང་བའི་བག་ཆགས་ལ་དེ་དང་དེ་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་དེ་མི་རིག་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། དེ་དང་དེ་མདོན་དུ་མ་
 གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །འོ་ན་གུན་གཞིའི་དེ་གྲོགས་དང་བཅས་སམ་གཅིག་སྤུར་དེས་ཞེ་ན། གཅིག་པོ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེག་པ་སོགས་སྲུ་དང་བཅས་པའི་སྲིད། དེའི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་མི་འགྱུར་སྟེ། དེས་དེའི་
 དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པའི་སྲིད། དེ་ནི། དག་པ་དང་མི་དག་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དེ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་

སྲིད། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མི་སྲིད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པས་མ་སྐྱིབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་
སྲིད། དེའི་འཁོར་གྱི་རིག་སོགས་ཚོས་ཅན། གུན་གཞི་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་སྲིན་ཡིན་པ་དང་།
དམིགས་རྣམ་མི་འདྲིན་པ་དང་། མ་སྐྱིབ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སྲིད། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཉག་ཏུ་རིག་དང་
སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། དེའི་འཁོར་གྱི་གུན་འགོ་ལྷ་སོ་འདི་ལ། དེ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་གཞུང་ལས་བཤད་པ་
དེ་དང་དེ་ཚང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྣམ་མི་འདྲིན་པའི་སྲིད་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཤེ་ན། དེ་དང་དེ་དབང་ལྡན་གྱི་
ཚུལ་དུ་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྣམ་སྲིན་དངོས་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡན་པས་སོ། །འདིར་ཡང་རྣམ་སྲིན་
དངོས་ནི། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་སྤྲུལ་མའི་ཚོར་བ་དེ་བཏང་ནས། ཚེ་སྤྲུལ་མའི་ཚོར་བ་དེ་
ཐོབ་པའི་ཚེ། རྣམ་སྲིན་འདོར་ལེན་དུ་འདོག་དགོས་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་ན། དེའི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དགོ་བ་
དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འདོག་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོན་གྱུར་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་
དུ་འདོག་པ་མཐོང་བའི་སྲིད། གུན་འགོ་ལྷ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། རྣམ་སྲིན་གྱི་ངོ་བོར་དང་། དབང་
ལྡན་དང་ལྡན་ལོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་དེ་དག་དེར་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། འོ་ན། གུན་གཞིའི་
རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་ཚོགས་བདུན་སོ་བཞིན་དུ་ཚེ་འཕོས་པའི་ཚེ། རྒྱན་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་
ནི། རྒྱན་ཆད་པ་མི་སྲིད་དེ། ཚུ་བོ་བཞིན་དུ་བར་མཚམས་མེད་པར་འཇུག་པའི་སྲིད། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ནི་
རྒྱན་འབབ་ཅེས་སོ། །འདི་ཡང་ཞེས་མོར་ན། གསལ་ཆ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྲིན་གྱི་ཆ་ནི་རྒྱན་ཆད་
ཅིང་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཚེ་འཕོས་པའི་ཚེ་རྣམ་སྲིན་མ་འཕོས་པར་ཐལ་བས་སོ། །འོ་ན། རྣམ་ཤེས་
དེ་རྒྱན་ཆད་པ་མི་སྲིད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི། དེ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་སྟོག་པའི་སྲིད་
རོ། །ཞེས། དག་བཅོམ་ཉིད་སོགས་སོ། །འདི་ཡང་ཞེས་མོར་ན། ལྷག་བཅས་ཀྱི་དག་བཅོམ་པའི་ཚེ། ཉོན་
མོངས་པའི་ས་བོན་གྱི་ཆ་སྟོག་ཀྱང་། རྣམ་སྲིན་གྱི་ཆ་མ་རྒྱུག་ལ་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་བརྒྱུག་ཀྱང་།
གསལ་ཆ་དེ་མ་ལོག་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་སྟེ་བའི་རྒྱན་ཆད་པ་མི་སྲིད་པས་
རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་རྣམ་སྲིན་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བས་གུན་

གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་མི་བྱ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་ལ། རྒྱའི་རྒྱུན་དང་། དམིགས་པ་
དང་། རོ་བོའི་དང་། མཚུངས་ལྡན་དང་། མཚུངས་ལྡན་དེ་དག་ས་གང་དུ་ཉོན་གས་པ་དང་། འཇུག་ལྡོག་གི་
གནས་སྐབས་ཏེ། རྒྱག་པོ་དེ་དག་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། དེ་ལ་ཞེས་སོགས་རྒྱང་པ་རེ་རེ་དང་། བསྐྱིབས་ལ་
ཞེས་སོགས་རྒྱང་པ་བཞིའི་དང་། གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་འོ་ཞེས་དང་། དབྱ་བཅོམ་མེད་ཞེས་སོགས་རྒྱང་པ་
སྐྱེད་དང་གསུམ་མོ། །འདིར་ཡང་ངེས་པའི་འཁོར་བཞི་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། གུན་འགོ་ལྡན་ནི་མཚན་ཉིད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་སྤྱིར། འདི་ནི་གྲུར་པ་གཉིས་པའོ་ཞེས་པ་ནི། མཇུག་བསྐྱེ་
བའོ། །གསུམ་པ་འཇུག་ཤེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། རོ་བོ་དང་། བཅས་པ་དང་།
མཚུངས་ལྡན་གྱི་བྱུང་བར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འཇུག་ལྡོག་གི་དུས་སོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ་པ་ཞེས་
སོགས་རྒྱང་པ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གུན་ཏུ་འགོ་དང་
ཞེས་སོགས་རྒྱང་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྒྱག་ལས། དང་པོ་གུན་འགོ་ལྡན་བཤད་པ་ནི། དང་པོའོ། །ཞེས་
སོགས་རྒྱང་པ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ངེས་བཤད་པ་ནི། འདུན་མོས་སོགས་རྒྱང་པ་གཉིས་སོ། །མངོན་
པ་འོག་མ་ལས་ལྡན་པོ་དེ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་དུ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ནི། གཙོ་བོ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
འཁོར་དུ་ལྡན་པོ་འདི་འབྱུང་སྲིད་པ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་ན་ལྡན་པོ་འདི་འཁོར་དུ་འབྱུང་
བས་བྱུང་བ་ནི་དེར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །གུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འདི་མི་འབྱུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་
འདི་དག་གི་ཡུལ་མ་ངེས་པར་ཐལ་བས་སོ། །གསུམ་པ་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་ནི། དད་དང་ཞེས་སོགས་རྒྱང་པ་
སྐྱེད་དང་བཞིའོ། །བཞི་པ་རྩ་ཉོན་ནི། ཉོན་མོངས་ནི་ཞེས་སོགས་རྒྱང་པ་སྐྱེད་དང་གསུམ་མོ། །ལྷ་པ་ཉོན་
མོངས་ནི། ཁྱོད་དང་ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སོ། །དུག་པ་གཞན་གྲུར་ནི། འགྲོད་དང་ཞེས་
སོགས་རྒྱང་པ་གསུམ་མོ། །འདིར། གཉིས་རྣམ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི་ཚན་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
ཡིན་མིན་གཉིས་སྲིད་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་འཇུག་ལྡོག་གི་སྐབས་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི།
ཞེས་སོགས་རྒྱང་པ་བཞི་གོང་དུ་སྐྱངས་ནས་བཤད་ན་བདེའོ། །དེ་ཡང་འབྱུང་བའི་དུས་ནི། རྒྱག་ཏུ་འོ་ཞེས་

བས་བསྟན་ལ། ལྷོག་པའི་དུས་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
སེམས་ཅན་ལ། སྐྱེ་སྲིད་དང་། འཆི་སྲིད་ཀྱི་ཆེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ཡང་། ལྷོན་དུས་ཀྱི་ཆེ་འབྱུང་མི་
སྲིད་པ་ལ་བསམས་པའོ། །སྟོམས་འཇུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་དེ་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། དགག་བྱ་ཡིན་པ་
དང་། གནས་སྐབས་དེ་དག་ན་ཡིད་ཀྱི་དབང་སོ་མེད་པའོ། །གཞན་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་ན། སྟོམས་འཇུག་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
མི་འགོག་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་བདག་རྒྱུན་ཡིད་ཀྱི་དབང་སོ་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་
ཡོད་དོ། །གཉིད་དང་བསྐྱེད་མ་གཏོགས་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སེམས་མེད་པ་ཞེས་སྐྱར་དགོས་ཏེ། སྤྱིར་
གཉིས་སོ་སེམས་བྱུང་དུ་བཤད་པས། སེམས་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འབྱུང་སྲིད་པས་སོ། །གནས་
སྐབས་འདི་དག་ལས་གཞན་འཆི་བའི་སྲིད་པ་ལ་གནས་བཞིན་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་ཚོགས་བདུན་ཀ་མེད་
དོ། །གསུམ་པ་ཀུན་གཞི་ལས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བྱུག་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། ལྷ་རྣམས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་
བཞིའོ། །དག་དོན་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བྱུག་ཚོས་ཅན། ཅ་བ་ཀུན་གཞི་ལས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་
དང་། རེས་འགའ་ཁར་ཡར་དུ་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་སྲིད་དེ། རང་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་རྒྱུན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་
ལས་དེ་ལྟར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ནས་བཤད་པ་ལ་དངོས་དང་ཚོད་པ་
སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་སོ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་རྐང་པ་བཞིའོ། །དོན་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པར་གྱུར་པ་གསུམ་སོ་ཚོས་ཅན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དེའི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཁམས་གསུམ་སོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟགས་པ་ལྟར་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་སོ་དང་། འདུས་
མ་བྱས་འདི་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། རང་གི་གནས་ཚུལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་
རང་གི་གནས་ཚུལ་དུ་སྐྱོ་བརྟགས་པ་དེ་དག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་འགྲེལ་བར། འདུས་མ་བྱས་
ཀྱང་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་བཤད་པས། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་སོ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆ་དངོས་སོར་མེད་ཀྱང་། རྣམ་

བརྟགས་ཀྱི་ཆ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པའོ། །ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཞེས་པ་འདིའི་སྐབ་བྱེད་
 མཐར་ཐུག་པ་ནི། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉི་ཤུ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས་
 འགྲུང་སྟེ། འདི་ལས་འཕྲོས་པའོ། །གཉིས་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་ན་ཀུན་
 གཞི་ལས་ཚོགས་ཏུ་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་ན་སྤྱི་མར་ཉིང་མཚམས་
 སྒྲོར་བ་མི་འཐད་པའི་ཚོད་པའོ། །དང་པོ། རྣམ་ཤེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིའོ། །དོན་ནི། ཚོད་པ་དེ་ལྟར་སྤངས་
 བས། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་འདིར་ཚོས་ཅན། བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་ཀྱང་ཙམ་པའི་རྣམ་
 ཤེས་ལས་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་བར་མ་ཚད་དུ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་
 ཉིང་ན། རྟོག་པ་སྤྱི་མའི་ས་བོན་ཡོད་པ་དེ། གསོས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པས་གསོས་བཏབས་པ་ལས། རྟོག་
 པ་སྤྱི་མ་སྤྱོད་ཞིང་། རྟོག་པ་སྤྱི་མ་དེས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་སྤྱིང་དུ་རྟོག་པ་གཞན་གྱི་ས་བོན་འདེབས་པའི་སྤྱིར་
 ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱོགས་སྤྱི་མ་དེ་ལྟར་སྤངས་ནས། ཚུལ་འདིར་ཚོས་ཅན། དེ་མེད་ཀྱང་ཉིང་
 མཚམས་སྒྲོར་བའི་ཚུལ་འཐད་དེ། ཉིང་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཀུན་གཞིའི་སྤྱིང་གི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་། ལྟན་ཅིག་
 བྱེད་པའི་རྒྱུན་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྱོད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ ཞེས་
 འཆད་པ་ནི། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་
 ཡིན་ན་མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། སྤྱོགས་སྤྱི་མ་ནི། དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་གཞན་དབང་གཅིག་ཤུ་འཐད་དུ་རྒྱུག་ཀྱང་། གཞན་གཉིས་པོ་མི་
 འཐད་པས་སོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་རོས་བཟུང་སྟེ། དེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་
 འཐད་པའི་ཚུལ། གསུམ་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་བས་ལ། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཁས་ལེན་ན། འཁོར་ལོ་
 བར་བར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ཀུན་བཏགས་རོས་བཟུང་བ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིའོ། །དག་དོན་ནི། རྣམ་
 གཞིའི་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཏུ་སོགས་སྤྱོད་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྤྱོད་པའི་གིས་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་

གང་གང་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན། གུན་དུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གདགས་
 གཞིའི་སྟངས་མེད་བཞིན་དུ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། གུན་བཏགས་དེ་བཞིན་
 རོ། །ལུགས་འདི་ལ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་འདིའི་ཐ་སྟོན་གྱི་བདེན་པ་རང་ལུགས་གྱི་ཚད་
 མས་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་འཛོག་པ་གང་ཞེས། སྟེང་ནི་རང་ལུགས་གྱི་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྡེ་བདུན་མཛད་པའི་ལུགས་ལ། སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 གྱིས་སྤྱི་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་དག་སྒྲུབ་ཏེ་ཞེས་འཆད་པ་དག་སྒྲུབ་བ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་བརྟག་པར་གྲུབ། །གཉིས་པ་
 གཞན་དབང་ནི། གཞན་གྱི་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །དོན་ནི། ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཚོས་ཅན། གཞན་
 དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གུན་གཞིའི་སྟངས་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་བག་ཆགས་གཞན་གྱི་ལུས་
 པ་སྐྱེན་པའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི། ལུགས་འདིའི་ཐ་སྟོན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། འདི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ནི་མིན་ཏེ། གཞན་
 དུ་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཐལ་བས་སོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ནི། གྲུབ་ནི་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་
 སོ། །དོན་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་གཟུགས་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་
 ཏེ། གདགས་གཞི་གཞན་དབང་དེ་ལ། བཏགས་ཚོས་གུན་བཏགས་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཉིད་ཅེས་པ་དངོས་སོའི་རྒྱུན་ཡིན་པས། དེ་དེས་སྟོང་པའི་དངོས་སོ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་
 འཆད་པར་སློབ་བརྟན་གྱི་བཤད། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞིའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་
 དང་། གྲུབ་པའི་དོན་རོ། །དང་སོ། འདིར་གུན་བཏགས་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པས། དེ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་
 དབྱེད་མི་དགོས་ལ། གཞན་གཉིས་སོ་ཐ་སྟོན་དང་། དོན་དམ་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པས། གཉིས་སོ་ཚོས་ཅན།
 གཞན་ཡང་མ་ཡིན། གཞན་མིན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཅིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ། མི་རྟོག་སོགས་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་། མཚན་གཞི་སྤྲུག་བདེན་
 དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བཞིན་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། རྟེན་པ་དང་སོ་

གསུམ་མོ། གཉིས་པ་གྲུབ་དོན་ནི། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན། རི་མིན་ཡོངས་གྲུབ་མ་མཐོང་བ་དེ་མིན་གཞན་དབང་
 གི་ངོ་བོ་རི་ལྷ་བ་བཞེན་དུ་མཐོང་བ་མེད་དེ། དེ་མ་མཐོང་བའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གྲིས་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་
 གྲུབ་བཏགས་སུ་སྐྱོ་བཏགས་ནས་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་བ་ནི།
 དེ་མ་མཐོང་བར་དེ་མི་མཐོང་། །ཞེས་པའོ། །གཞུང་འདིས་གཞན་དབང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ན་
 གསལ་ཞིང་། དེ་ཉིད་བྱམས་ཚོས་བར་བ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པའོ། །མདོར་ན། ཡང་དག་མིན་ཉོག་གི་སྟངས་ན།
 རོ་བོ་གསལ་རིག་གི་ཆ་དང་། རི་མ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་ཆ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་གཞན་དབང་གི་ངོ་
 བོ་ཡིན་གྲང་། གཞན་དབང་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་གྲུབ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སྣང་རི་མའི་ཆ་དེ།
 གཞན་དབང་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེའི་ཕྱིར།
 གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་གྲུབ་ལ་བཤད་པ་ན་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་གྲང་། གཞན་དབང་རང་སྟོག་ནས་ངོ་བོ་
 མ་གྲུབ་པས། ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་ངོ་བོ་གཅིག་ཅིང་། སྟོག་པ་ཐ་དད་པ་ཞེས་ནི་ཁས་སླང་བར་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གཞན་དུ་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཐ་སྟོད་འདོགས་པ་ནི་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་
 མོ། །གསུམ་པ་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་འགལ་བ་སླང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོགས་སྟེ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན། ཤེར་ཕྱིན་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། ལན་ལ། དགོངས་གཞི་གང་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་
 བཤད་པ་དང་། དགོངས་གཞི་དེ་ཉིད་ངོས་བརྒྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་ནི་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་བཞེསྟེ།
 དོན་ནི། ལུགས་འདིར་ཚོས་ཅན། དེ་དང་དེ་མི་འགལ་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེའི་སྟངས་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས། དེ་ལས་དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་
 པོ་པ་ནི་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་དུག་གོ། དོན་ནི། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་ཚོས་ཅན། རང་རང་ལ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 དེ་དེ་ཤེར་ཕྱིན་ལས་གཞག་པ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་བཏགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་།
 གཞན་དབང་ལ་བདག་ལས་སྐྱེས་བ་མེད་པས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི། དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན།

གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་
 དགོས་པར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་སྱིད། འདིར་དམ་པ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནམ་ཡུལ་ཡིན་པས་ན། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡོངས་གྲུབ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་
 གྲངས་གཉིས་པ་འཆད་པ་ནི། འདི་ལྟར། དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱང་དེ་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན། གཞུང་རྒྱུ་པ་འདི་གཉིས་
 གྱིས། དབྱུང་མཐུན། འགྲུང་མེད་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་ལ། ཞེས་འགྲུང་བ་དེ་བཤད་པར་མདོ་རྣོ། །འོ་ན་ཅིའི་སྤྱིར་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། དུས་རྣམས་ཀུན་ན་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ། ཞེས་རྒྱུ་པ་གཅིག་གོ། །དོན་ནི། དེ་
 བཞིན་ཉིད་དེ་ཚོས་ཅན། གཞི་གཞན་དབང་གི་སྡེ་དུ་ཀུན་བཏགས་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་ལ་བྱ་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་བཀག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ལ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 སྱིད། ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེན་གཉིས་གྱི་གནས་ལུགས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་ངེས་ན། གཞུང་
 འདྲིན་གཉིས་གྱི་སྤྱང་བ་འགྲུང་བར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཇི་སྲིད་འདྲིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་གྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་རྣམ་འགྲུང་ལ་མཉམ་པར་མི་འདྲིན་པ་དེ་སྲིད་དུ། གཉིས་སྤྱང་གི་བག་
 ཚགས་ལྡོག་པར་མི་རུས་ལ། དེ་མ་ལོག་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་འགྲུང་བའི་སྱིད། ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཇི་སྲིད་རྣམ་
 རིག་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ལ་བྱུང་པའི་ངེས་པ་ནི། འོ་ན། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཤེབས་པ་
 ཅམ་གྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་དོན་མཐོང་བར་རུས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ལ་ཤེབ་པའི་དོན་དེ་
 ཉིད་སྐོམ་བྱུང་གི་ངེས་པས་ཡིད་ལ་བྱུང་དགོས་པའི་སྱིད། ཞེས་འཆད་པ་ནི། འདི་དག་རྣམ་རིག་ཅམ་ཉིད་
 ཅམ། ཞེས་པ་ནས། གཞུང་བ་མེད་པས་དེ་འདྲིན་མེད། ཞེས་པའི་བར་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞུང་
 བ་སྤེལ་གྱི་དོན་ཅམ་ཞེ་གཞི་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱས་པས་རྣམ་རིག་གི་རྣམ་འགྲུང་མི་རྣམས་པར་བསྟན། དེས་
 བྱུང་འདྲིན་པ་ཡང་མི་དམིགས་པར་ཡིད་ལ་བྱུང་དགོས་པར་བསྟན། འདྲིན་པ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཤེས་
 བྱུང་དོ། །དང་པོ་ནི། འདི་དག་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། བམ་ཞེ་གསོགས་རྒྱུ་པ་གསུམ་

མོ། །བཞི་པ་ནི། གཞུང་བ་མེད་པས་དེ་འཛིན་མེད། །ཅེས་པ་ལོ། །ལུགས་འདིར། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་
རིག་རང་གསལ་ལ་ནི། འཛིན་པའི་མིང་མི་འདོགས་ཏེ། །ཡུལ་གང་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་མེད་
བར་སྐྱབས་ནི། འདི་ལ་ཡང་འཛིན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་
ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན། གཞུང་འདིས་ཀྱང་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། འདིར་གང་ཞིག་དུ་བསྐྱབས་པའི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་མི་རྙེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་
པ་ན། ལུགས་འདིར་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་སྐད་དུ་བདེན་པར་
གྲུབ་པས། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གོ་ཚོད་དོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་བར་མི་བྱའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར། དེ་ཕྱིར་
གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་གང་། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཞན་དབང་གིས་རོ་བོ་བདེན་གྲུབ་དུ་རྣམ་པར་རིག་པས་
ཁས་ལེན་པར་བཤད་པ་དེ་ནི། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དེ་དང་དེའི་རོ་བོ་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་དེ་བདེན་གྲུབ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་རྣམ་རིག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅམ་རྣམ་བདེན་པས་དེ་དེར་
ཁས་ལེན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདིས་རྣལ་འབྱོར་སྤོང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤེས་པ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རོར་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་གཞུང་རྣམ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབས་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་
གྲུབ་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་སྤོང་པ་པའི་ལྟ་བུའི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གང་གིས་དངོས་པོ་
རྣམ་དབྱེད་ན། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། གཞུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་
བའི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཡོད། །ཅེས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤོང་པའི་གཞུང་། རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་བྱིན་རྣམས་
བསྐྱོགས་པར་ཤེས། །གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་
ཚུལ་ནི། འོ་ན། ལྷོས་བྱུང་གི་ལྷོས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་ཞེ་
ན། གོང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གྱུར་པ་གསུམ་པོ་གནས་གྱུར་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་
ལ། འདི་ལ་གནས་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་པན་ཡོན། མཐར་ཐུག་སྐྱིབ་གཉིས་
སྤངས་པའི་པན་ཡོན། སྤངས་པ་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་སེམས་མེད་ཞེས་

སོགས་རྒྱ་མཚོ་ལ་གཉེས་སོ། །སེམས་མེད་ཞེས་པ་སྐྱ་རྩི་བཞིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་པས་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
ཞེས་པ། སྐྱ་དོག་པར་བྱས་པའི་ཚོ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་། སྐྱ་ཡངས་པར་བྱས་པའི་ཚོ། རྣམ་ཤེས་
ཚོགས་བརྒྱད་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་
དག་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །གཉེས་པ་ནི། གནས་ཀྱང་གཞན་དུ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་མཚོ་ལ་གཉེས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུངས་པ་དེ་གནས་ངན་ལེན་གཉེས་དང་བྲལ་ཅམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་
ཁོ་ན་ལ་འཆད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་འདི་དག་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཟག་པ་མེད་དང་དབྱིངས། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་
ཡང་རྣམ་གྲངས་དང་པོ་ལྟ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་གནས་སྐྱུར་གྱི་གཞིའོ། །བདེ་བ་དང་རྣམ་གྲོལ་ནི།
ཉན་ཐོས་དང་སྐྱུ་མོང་བའི་གནས་སྐྱུར་གྱི་ངོ་བོའོ། །སྐྱུ་བ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཞེས་བྱ། ཞེས་པ་ནི། ཡང་དག་
པར་རྗོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །༥ །།རྗོད་བྱེད་ཉུང་དུས་བརྗོད་བྱེད་ཚོགས་ཚེན་སོ།
ལེགས་པར་བསྐྱུད་ཤེས་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་། རྒྱུ་རབ་མཁས་པས་བཤད་པ་མ་མཐོང་
ཡང་། །སྐྱེ་མཆེད་དོད་པའི་འཆད་ཚུལ་འདི་ཁོ་ན། །གང་གིས་འཆད་པ་མང་ཐོས་རྣམ་དཔྱོད་སྟོ། །གང་ཞེག་
འཆད་པ་དོན་རྒྱས་སུ་མ་ཅུ་པ། །རི་ལྟར་འཆད་པ་བྱམས་པའི་ཚོས་བཞིན་དུ། །གང་ཕྱིར་འཆད་པ་མ་རྣམས་
དོན་དུ་བསྟོ། །འདི་ཅམ་ཁོ་ན་ཤེས་པས་ཀྱང་། །གང་གི་སྟོ་མཚོའི་མེ་མོང་ལས། །རྣལ་འབྱོར་སྟོད་གཞུང་རྒྱ་
མཚོ་ཡིས། །དགོས་པའི་དོན་རྣམས་ངང་གིས་འཆར། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོབ་
དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་ཀྱི་ཉེ་བར་སྐྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་སུ་མ་ཅུ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་
ལེགས་པར་བྱུང་བའོ། །གཞུང་འདིའི་སྤྱིའི་དོན་དང་། བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་དེ་ཅམ་གྱི་རྟོགས་པར་བྱས་ལ།
ཚོགས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་གོས་བརྟན་པས་སྐྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། དེའི་འབྲེལ་བཤད་དུས་བའི་
ལྷས་མཛད་པ་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །མདྲ་ལོ། །། ༡༡། །ན་མོ་མཚུ་བྱི་ཡོ། བ་རོལ་རྟོལ་བས་ནམ་ཡང་
མི་གཞོན་ཞིང་། །མཐོན་པའི་གོ་འཕང་གོང་ནས་གོང་དག་དུ། །རྣམ་པར་གནས་ནས་འགོ་བའི་དོན་བརྟོན་

བ། །སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་དེ་ལ་སྤྱུག་བྱས་ནས། །སྤྱི་རོལ་སྣང་བ་སེམས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ། །སྐྱུབ་བྱེད་
 རོན་དུ་གཉེར་བ་བརྒྱུད་ཟིན་མོད། །འགའ་ཞིག་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ་སྣང་བའི་སྤྱིར། །རབ་བྱེད་གསུམ་པ་དེ་
 འདིར་བཤད་པར་གྱ། །ཞེས་མཚོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། བཅུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས།
 གསུམ་པ་ཚོས་གསུམ་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཚུན་པ་སྡོང་བའི་རབ་དུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 འཆད་པ་ལ། ཚོས་གསུམ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མེད་པར་བསྟན། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 ཡོད་པ་ལ་སྐྱུབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ལ་སྐྱུབ་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན། སྤྱི་དོན་མེད་པ་
 ལ་གཞོན་བྱེད་མང་པོ་བརྗོད་པ་རྣམས་མི་འཇུག་པར་བསྟན། གཞུང་འདི་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་
 སྐྱུར་བར་བསྟན་པས་མཇུག་བསྐྱུ་བ་དང་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ལ། དམ་བཅའ་གཞག་པ་དང་། དེ་ལ་
 གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་དག་རྣམ་པར་རིག་ཅམ་ཉིད། །ཅེས་
 པའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ། རྒྱུ་བའི་རིགས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། འགའ་ཞིག་ནི། དམ་བཅའ་ལ་ཤེས་འདོད་
 ཞུགས་ནས་འདྲི་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གི་གཞོན་བྱེད་མཚོང་ནས་དེའི་རིགས་པ་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ། སྐྱུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་
 ཚིགས་ནི། ཡོད་པ་མ་ཡིན་དོན་སྣང་སྤྱིར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཡང་ན་དོན་དུ་སྣང་བ་རྣམ་རིག་ཅམ་ཡིན་པ་ནི། མདོ་
 སྟེ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡང་ཡིན་པས། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །སྤྱི་དོན་མེད་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་ཀྱང་འོག་ནས་འཆད་དོ། །ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ནི། དཔེར་ན་ཞེས་སོགས་རྟེན་
 པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚུན་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་
 བོ། །དོན་ནི། ཉི་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ནི། དུལ་ལ་ལ་ན་ཡོད་ལ། གཞན་ན་མེད་པ་དང་།
 དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ཡོད་ལ། གཞན་ན་མེད་པ་དང་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་སེམས་ལ་སྣང་ལ། གཞན་ལ་
 མི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་དང་། ཚ་བ་དང་བསེལ་བ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་རིགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་

ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་སོ་སོ་ཐལ་བ་པོ་ལ་ཁྲུབ་པ་མ་དེས་པའི་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དཔེ་སྟུང་མོང་བ་
 གཅིག་གིས་ཐལ་འགྲུར་བཞི་ཀ་ལ་ཁྲུབ་པ་མ་དེས་པའི་ལན་སྟུང་མོང་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱི་དོན་
 མེད་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཡུལ་དུ་དེས་པའི་ལན་དང་། དེ་མེད་ཀྱང་ཡི་དྲུགས་ལ་མ་སྟུན་པར་ཚུ་སྐྱུང་ནག་
 ཁྲག་དུ་སྒྲུང་བའི་དཔེས་སེམས་དེས་པ་ཡོད་པའི་ལན་དང་། དེ་མེད་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་བྱ་བྱེད་ཀྱིས་དཔེས་བྱ་
 བྱེད་སོ་སོར་དེས་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་དེས་འགྲུབ་ཏེ། མི་འདྲའོ། །ཞེས་པས་བསྟན།
 གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཀྱང་དེས་པ་མེད། ཡི་དྲུགས་བཞིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟན། དག་དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ན་ཡུལ་དུས་ཀྱི་དེས་པ་མེད་པར་སྒྲུང་མི་དགོས་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་གྲོས་དང་བསྐྱེད་
 ཅམ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དེར་སྒྲུང་ན། སེམས་ལ་དེས་པ་མེད་པར་སྒྲུང་མི་དགོས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་
 ཡི་དྲུགས་ལས་མ་སྟུན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་ནག་དུ་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དེ་ལྟར་ན་བྱ་བྱེད་སོ་སོར་
 མ་དེས་མི་དགོས་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་ཕན་གཞོན་སོ་སོར་དེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མི་ལམ་གྱི་བྱེད་མེད་དང་
 མུད་པས་ཁུ་བ་འབྲིན་རུས་ལ། མི་ལམ་གྱི་སྟོན་ཤིང་སོགས་ཀྱི་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །འདིར།
 སེམས་ཀྱང་དེས་མེད་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་པའི་རྩོད་གཞུང་དང་། དེའི་ལན་འདེབས་ཚུལ་གྱི་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་
 བཞུགས་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་མ་སྟུན་པར་སྒྲུང་བས་ཞིག་ཏུ་བཟླ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཟླ་བ་ན་སེམས་ལ་དེས་
 མེད་དུ་སྒྲུང་བར་ཐལ། ཞེས་པ་ནི་རྩོད་པ་ཡིན་ལ། མ་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལ་འདོད་པར་མི་རུས་ཞེས་
 ཕྱོགས་སྲུ་ལས་སྦྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྒྲུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་ཞེས་
 སོགས་རྐང་བ་གསུམ་མོ། །དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཅམ་ཡིན་ན། ཡུལ་དུས་དེས་
 པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུང་བར་ཐལ་བ་དང་། ཕན་གཞོན་གྱི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཁྲུབ་
 པ་མ་དེས་ཏེ། དཔྱུལ་བའི་སྒྲུང་མ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ན་དེ། དཔྱུལ་བའི་སྒྲུང་མ་
 དང་། ལྷགས་ཀྱི་རི་བོ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་དངོས་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དངོས་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་
 དཔྱུལ་བའི་སྒྲུང་མ་དེ་དག་དཔྱུལ་བའི་སེམས་ཅན་ནམ། དུད་འགོ་འམ། ཡི་དྲུགས་རྣམས་ལས་གང་ཡིན།

དང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་སྤོང་བའི་སྤྱིར། རྟེན་འགྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མི་འབྲུང་བའི་སྤྱིར།
 ཡི་དྲགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་བའི་གནས་དེར་མི་འབྲུང་བའི་སྤྱིར། ཞེས་ཐོག་མར་ཁ་བསྐྱང་སྟེ། གལ་ཏེ་
 རྟེན་མ་གྲུབ་སྟེ་དུད་འགྲོ་མཐོ་རིས་སུ་འབྲུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། དུད་འགྲོ་མཐོ་རིས་སུ་
 འབྲུང་བ་དེས་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་བདེ་བ་སྤོང་ལ། དུད་འགྲོ་དཔལ་བའི་སྤང་མར་གྱུར་བ་དེ་དང་། ཡི་
 དྲགས་དེའི་སྤང་མར་གྱུར་བ་དེས། དཔལ་བའི་གནས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་སྤོང་བའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི།
 རི་ལྟར་དུད་འགྲོ་མཐོ་རིས་སུ་ཞེས་སོགས་རྐང་བ་བཞིན། །ཡང་མདོ་སྡེ་བ་ན་ལ། དཔལ་བའི་སྤང་མ་སེམས་
 ཀྱི་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དཔལ་བ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱི་རོལ་དུ་འབྲུང་བའི་བྱེད་པར་འགའ་
 ཞེག་གྲུབ་ནས། དེས་གཞོན་པ་བྱེད་ཅིང་དཔལ་བའི་སྤང་གི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལུག་ལྟ་བུའི་རི་དང་།
 ལུགས་ཀྱི་ཤལ་མ་རི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཅོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་རྐང་བ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟ་ན་གོ་དཔལ་བའི་སྤང་
 དེ་དག་ཚོས་ཅན། རྣམ་པར་ཤེས་པར་ཅིས་མི་འདོད་དེ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་
 བེ། གོ་ཅིས་སོགས་སོ། །བྱེད་པ་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་སྤྱི་ན་རྒྱ་འབྲས་
 འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་ཐལ་བས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། གཞན་ན་ཞེས་སོགས་རྐང་བ་གཉིས་སོ། །དེ་
 དག་གི་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། མདོར་ན་དཔལ་བའི་སྤང་མ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གང་ལ་ཡོད་པ་
 དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སུ་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་གང་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྤང་ཞིང་། དེ་མེད་པ་ལ་མི་སྤང་
 བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། གང་ན་སོགས་རྐང་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་སྤྱིར་བྱེད་མེད་པར་
 བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་ཡོད་པའི་སྤྱིར་བྱེད་འདྲི་བ་དང་། སྤྱིར་བྱེད་དེ་འབྲུལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 བེ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ལ་གཞོན་བྱེད་མི་འཇུག་ཀྱང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་ཡང་སྤྱིར་བྱེད་ཡོད་དོ་
 ལྟམ་དུ་དོགས་ན་དེའི་སྤྱིར་བྱེད་གང་ཡིན་ཞེས་ཟེའོ། །དོན་སྤྱི་བ་ན་ལ། དེ་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་
 གཟུགས་ཅན་གྱི་སྤྱི་མཆེད་བཅུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 སྤོགས་སྤྱི་མ་དེའི་བྱེད་པ་འབྲུལ་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན།

རྩུ་སྟེ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་མདོ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་འདོད་པ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ། དགོངས་གཞི་
བཤད་པ་དང་། དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། ཞར་ལ་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡང་བཤད་
པའོ། །འདིའི་དངོས་ལ་གཞོན་གྱེད་ནི། འོག་ནས་རྩལ་སྟན་འགོག་པའི་རིགས་པས་འཆད་དོ། །དང་པོ་ནི།
རང་གི་ས་བོན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་རྐང་པ་བྱེད་དང་གཉིས་སོ། །དག་
དོན་ནི། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བཅུ་ཡོད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོངས་པ་ཅན་
ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་དེ་དང་དེར་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དགོངས། དགོས་པ་གང་ཟག་གང་གི་བདག་མེད་ལ་
འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་
པ་དེ་ཡོད་ན། འཁོར་ལོ་ཐ་མར་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེར་དེ་བསྟན་པ་བཞིན་
ནོ། །དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི།
གཞན་དུ་ཡང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བྱེད་དང་གསུམ་སོ། །འོ་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་
ཡང་མི་བདེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་མདོ་ཚོས་ཅན། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མི་
བདེན་པར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། ཀུན་བཏགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཅམ་ཞིག་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
ནི། བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་སྐབས་བྱེད་བཤད་པ་ལ། འཕྲོས་ནི།
གོང་དུ་གཞི་སོགས་གསུམ་གྱིས་རྣམས་བྱེ་བའི་དངོས་ལ་གཞོན་གྱེད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སམ། ཡང་ན་མདོར་
བསྟན་དུ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་དོན་སྤང་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་པར། རྣམ་བཏགས་དེ་མེད་ཅེས་བཤད་ན། ཕྱི་
དོན་མེད་པའི་སྐབས་བྱེད་འཆད་དགོས་སོ་ཤེ་ན། དེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྤང་བ་བཞིན། སྤང་བ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་འདོད་པ་
ལྟར། ཡན་ལག་ཅན་རྩུ་སྟེ་གཞན་གཅིག་ཏུ་འང་ཡོད་པ་མ་ཡིན། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར། རྩལ་སྟར་བ་
རེ་རེ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་འང་ཡོད་པ་མ་ཡིན། དེ་དག་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཉགས་དང་པོ་གྲུབ་ཤེ། དེ་འདྲ་དེ་ཚད་མའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཉགས་སྲི་མ་གཉིས་གྲུབ་ཏེ། རྩལ་སྤྲ་རབ་
 མི་འགྲུབ་པའི་སྲིད། ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེ་ནི་གཅིག་ནའང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩལ་
 སྤྲ་ལ། རྩོགས་ཆ་རྩལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཞོད་ནས། དེ་མེད་
 བཞོད་བྱ་རྩལ་སྤྲ་ལ་བ་དང་། རྩོགས་ཆ་འགལ་བར་ཡོད་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཞོད་
 བས། དེ་མེད་ན་གྲིབ་པ་དང་། སྤྲིབ་པ་མི་འོང་བར་ཐལ་བའི་ཁས་བྲལ་ས་ནང་འགལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་
 དང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩལ་སྤྲ་རྩོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རགས་པ་ཚུམ་
 པའི་ཚོ། དབྱས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་ལ་རྩོགས་རྩལ་གི་རྩལ་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་ཚོ། དབྱས་མ་ལ་རྩོགས་ཆ་འགལ་བ་
 རྩལ་ཡོད་པར་དོན་སྣང་བས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྲིད། ཞེས་འཆད་པ་ནི། རྩལ་གིས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་
 གཉིས་སོ། །གལ་ཏེ་རྩལ་པོ་དེ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད། ཉགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེས་ཚུམ་པའི་
 བོད་བྱ་ཚོས་ཅན། རྩལ་སྤྲ་ཆ་མེད་དང་བོད་ས་ཚོད་མཉམ་པར་ཐལ། རྩོགས་ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྒྱན་ཡིན་
 པའི་སྲིད། ཞེས་འཆད་པ་ནི། རྩལ་པོ་དག་ནི་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཆེ་བྱེ་སྤྲ་ན་རེ།
 རགས་པ་ཚུམ་པའི་ཚོ། རྩལ་ཆ་མེད་སྐྱོར་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཆ་མེད་གཉིས་འདུས་པའི་ཆ་བཅས་རྣམས་པན་ཚུན་
 སྐྱར་ནས་རགས་པ་ཚུམ་པོ་ཞེས་ཟེད། འོ་ན་རྩལ་སྤྲ་ཆ་མེད་གཉིས་འདུས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
 སྐྱོར་བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། ཞེས་འཆད་པ་ནི། རྩལ་སྤྲ་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །མདོར་ན། རྩལ་སྤྲ་ཆ་
 མེད་སྐྱར་ནས་རགས་པ་མི་ཚུམ་ན། གཉིས་འདུས་པའི་ཆ་བཅས་ཀྱི་ཀྱང་དེ་མི་ཚུམ་དགོས་ཏེ། མཚུངས་
 པའི་སྲིད། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཆ་ཤས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་དེའི་ཉེས་
 སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩལ་སྤྲ་རབ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། རྩོགས་ཆ་ཐ་དད་པ་དང་
 བཅས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྲིད། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གང་ལ་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །ཉགས་མ་གྲུབ་
 ཤེ། དེ་ལ་རྩོགས་ཆ་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི། རྩོད་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་གྲིབ་མ་འབབ་པ་དང་། སྤྲིབ་སོགས་ཀྱི་
 རྩལ་པོ་ལྷེད་པར་ཐལ། རྩོགས་ཆ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་སྲིད། ཞེས་འཆད་པ་ནི། སྲིབ་དང་སྤྲིབ་པར་རི་ལྟར་

འགྲུལ་ ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉེས་པ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དེ་གོང་བུས་བྱེད་པ་
 ཡིན་གྱི། རྩལ་སྤྲོ་རབ་གྱིས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། གྲིབ་པ་དང་། སྐྱིབ་པའི་བྱ་བ་ནི། གོང་བུས་བྱེད་ལ་རྩལ་
 སྤྲོ་རབ་གྱི་མི་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་འབྲེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་བུ་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱིལ་
 ཞེས་འཆད་པ་ནི། གོང་བུ་གཞན་མིན་དེ་དེའི་མིན། ཞེས་པའོ། །དེ་དེ་ལས་གཞན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གོང་བུ་
 དེ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ནམ། ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་དེ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་
 གྲུབ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། ས་གཞི་ལ་རིམ་གྱིས་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། གོམས་པས་ཟེན་པ་དང་མ་ཟེན་པའི་ཆ་
 གཉིས་ཅིག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཏྲ་དང་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རིས་སུ་ཆད་པ་དུ་མ་ཡུལ་གཅིག་ན་
 འདུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྷ་སྲོག་ཆགས་ལྷུང་དུ་རྣམས་ཀྱང་མིག་གིས་མི་སོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 གོང་བུ་དེ་ཆ་མེད་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྐྱིལ། ཞེས་འཆད་པ་ནི། གཅིག་ནི་ཞེས་སོགས་རྐང་བ་བྱེད་དང་
 བཞིའོ། །རགས་པ་གཅིག་ཏུ་མེད་པའི་སྐྱིལ། རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་མེད་ལ། དེ་མེད་པའི་སྐྱིལ་རྣམས་པར་
 རིག་པ་ཅེས་དུ་གྲུབ་པོ། ཞེས་འཆད་པ་ནི། སྤྲོ་བའང་མེད། ཞེས་པའོ། །ཐལ་འགྱུར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་
 ནི། རོན་སྐྱོ་བ་ལ། ཞེས་སྤངས་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་སྤོང་ལ་ཆད་མས་བསལ་བ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་། རྒྱབ་ཉེན་ཆད་མ་མེད་པའི་ཞེས་སྤངས་འགལ་བས་ཀྱང་དམ་བཅའ་སྤོགས་གཅིག་འཇིག་
 པར་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། བན་ཚུན་གོགས་བྱེད་པའི་སྐྱིལ། དེའི་སྐྱིལ། ཆད་མ་བསྐྱེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲོ་བ་
 ལ་ནི་ཐལ་ཚོས་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་དེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་ལོ། །བཞི་བ་སྐྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ལ་ཉེས་
 པ་མང་པོ་བརྗོད་པ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ལ། མངོན་སུམ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མི་འཇུག་པ་དང་། དོན་
 ལྡོང་བ་མེད་ན་བྲན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། དོན་སྤངས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲེན།
 ཐམས་པས་ཀྱང་སྐྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ཁོང་དུ་ལྷུང་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། དོན་མེད་ན་རྒྱུད་
 གཞན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མི་འཇུག་པ་དང་། སྤངས་བ་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲེན། སད་པའི་ཚེ་
 ལས་སོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་རྣམ་རིག་ཅེས་སོགས་གཅོད་

བ་སོགས་ལུས་ངག་གི་ཉེས་པ་བདུན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མི་འཇུག་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྗེས་
 གཞན་མེད་ན། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མི་འཇུག་པ་དང་བདུན་ཡིན་
 བོ། །དང་པོ་ནི། འོན་མེད་ན་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤང་བ་མི་འགལ་བའི་ཤེས་
 གྲེད་དང་། སྤང་བ་དེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་གྲེད་དོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་སློབ་མི་སོགས་
 བཞིན། །ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་སོགས་རྐང་བ་གསུམ་སྟེ། འོན་ནི། མདོ་སྟེ་བས་མངོན་སུམ་དུ་
 འདོད་པའི་ཕྱི་དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། འོན་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་རང་མཚན་མི་སྤང་བའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་དེ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་
 འོན་སྤོང་བ་མེད་ན། དེ་བཞིན་པའི་སློབ་སྟེ་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འོན་དུ་སྤང་བ་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་ཁས་
 ལེན་པ་ལ་ཡང་བྱས་པ་དེ་སྟེ་བ་འཐད་པར་མི་ལམ་སོགས་གྱི་དཔེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི།
 དཔེར་ན་སོགས་རྐང་བ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐ་མལ་བས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། འོན་དུ་སྤང་བ་མི་ལམ་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་སོགས་མེད་པར། དེས་ཁོང་
 དུ་ཚུད་པ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། ཐ་མལ་བ་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་དེ་མེད་པ་དེ་རི་སྲིད་མ་རིག་པའི་གཉིད་མ་
 སད་པ་དེ་སྲིད་དེ་ཁོང་དུ་ཚུད་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བར་དུ་དེའི་རྒྱ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐ་མལ་གྱི་
 གཉིད་མ་སད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མི་ལམ་གྱི་རྟ་མེད་པར་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། མི་ལམ་
 སོགས་རྐང་བ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཕྱི་དོན་མེད་ན། རྒྱུད་གཞན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་སྟར་ན་བཤེས་
 གཉེན་བརྟེན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འོན་དུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་
 སྤང་མཁུན་རང་གི་སེམས་སུ་དེས་ན་རྒྱུད་གཞན་མེད་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་པན་ཚུན་རྗེས་
 ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་རྒྱུད་སོ་སོར་འཛོག་ལ། དེའི་ཚེ་བཤེས་གཉེན་དང་། སྟོག་གྲོགས་སོགས་རྒྱུད་གཞན་
 གྱིས་བདག་པོའི་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས། རང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཉིད་གཞན་གྱི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་
 འཆར་ཞིང་དེ་དང་དེའི་བག་ཚགས་སེམས་ལ་བཞག་པ་སློབ་པ་ན། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་དོན་དེར་འཆར་

བའི་སྲིད། ཞེས་འཆད་པ་ནི། གཅིག་ལ་གཅིག་གི་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །ལྟ་བུ་ནི། ལྟ་བུ་བ་ཐམས་ཅད་མི་
ལམ་དང་འདྲ་ན། དགེ་སྲིད་གི་ལས་སོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མ་རིག་པའི་གཉིད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་ཐམས་
ཅད་ཐ་མལ་པའི་གཉིད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་དང་འདྲ་ཡང་། སད་མིས་གཉིས་ལ་ལས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་
དེ། ཐ་མལ་པའི་སད་མིས་གཉིས་ཀ་མ་རིག་པའི་གཉིད་ཀྱི་འོན་པར་འདྲ་ཡང་། ཐ་མལ་པའི་གཉིད་ཀྱིས་འོན་
པ་དང་མ་འོན་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་སྲིད། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སེམས་ནི་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །དུག་པ་
ནི། སྲི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན། སོག་གཅོད་པ་སོགས་མི་འབྱུང་སྟེ། གསད་བྱ་དང་གསོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་རིག་
པ་ཅུ་ལྟ་ལ། རིག་པས་རིག་པ་གསད་པར་མི་བྱས་པའི་སྲིད། ཞེ་ན། ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་རིག་ཅུ་
ལ་འཆི་བ་འཐད་པའི་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྐྱང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། གསོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཅུ་ལྟ་གིས་གསད་བྱ་འཆི་བར་བྱས་ཏེ། འདྲེ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་
རྐྱེད་པས་གཞན་གྱི་བྱ་བ་ཉམས་པར་བྱེད་བྱས་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། འཆི་བ་གཞན་གྱི་ཞེས་
སོགས་རྐང་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ཅུ་ལྟ་གིས་གཞན་འཆི་བར་བྱས་པའི་ལུང་གི་སྐྱབ་
བྱེད་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། བྱང་སྟོང་ཁྲོས་པས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་སོ། ལུང་འདི་ནི། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱི་བྱིས་བདག་ཉེ་བར་འཁོར་ལ་སྐྱས་པ། བྱིས་བདག་ཁྱོད་ཀྱིས་དན་ཏུ་ཀའི་དགོན་པ་དང་། ཀ་
མིང་ཀའི་དགོན་པ་དང་། མ་ཏང་ཀའི་དགོན་པ་དེ་དག་ཅི་ཞིག་གིས་སྟོངས་པ་དང་། ཅི་ཞིག་གིས་གཅོང་མར་
གྱུར་ཞེས་ཐོས། ཅེས་བཀའ་སྐྱེལ་པ་དང་། གསོལ་པ། བྱང་སྟོང་གོ་ཏུ་མ་ཁྲོས་པས་དེ་ལྟར་གྱུར་ཞེས་ཐོས་
སོ། །ཞེས་བཤད་ལ། ལུང་འདི་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཁོ་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་བས་ཤེས་བྱེད་དུ་གསུངས་
པ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སྟོང་ཁྲོས་པ་ཁོ་ནས་དགོན་པ་དེ་དག་གི་མི་རྣམས་ཆེད་དུ་ས་
བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ཁྲོས་པ་ན་དེའི་འཁོར་གྱི་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་དག་སྟོངས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་
ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ལུང་དེ་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མདོ་ལས་
གསུངས་པ་དེ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད། ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཡིད་ཉེས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་སོ།

བདུན་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་མེད་ན། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་མི་འཐད་པའམ། ཡང་ན་གཞན་གྱི་
 སེམས་ཀྱང་རང་གི་སེམས་སུ་ཐལ་ལོ་ཅེ་ན། མངོན་ཤེས་དེས་གཞན་གྱི་སེམས་དངོས་སུ་ཤེས་ན་ཉེས་པ་དེ་
 འཇུག་ཀྱང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་སེམས་ཀྱི་གཟུང་ཆ་ཞིག་གཞན་གྱི་སེམས་
 དང་འབྲེལ་བར་སྐྱེས་པ་ལ། དེས་དེ་ཤེས་པར་འཛོགས་པའི་སྲིད། དངོས་སུ་མི་ཤེས་པའི་དཔེ་ནི། ཐ་མལ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་རང་སེམས་ཤེས་པའི་རང་རིག་གིས་ཀྱང་། རང་གི་སེམས་དངོས་སུ་མི་ཤེས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་
 མཁའ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྲིད། ཞེས་འཆད་པ་ནི། གཞན་སེམས་སོགས་རྐང་པ་བཞིའོ། །ལྷ་པ་གཞུང་
 འདི་སློབ་དཔོན་གྱི་རིགས་པས་སྐྱུར་བར་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིའོ། །དོན་
 ནི། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ནི་རྟོག་གི་བ་ཁོ་ནའི་སྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནས་
 གཟིགས་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་སྲིད། བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་པོ་བདག་གིས་ཀྱང་། རྟོག་གའི་
 སློབ་བཏགས་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་མཐུ་རིགས་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུངས་པའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་བཏགས་ནས་བཤད་པའི་སྲིད། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི། ཐམས་
 ཅད་མཁའ་མེད་པའི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་ཀྱིས་ཉེ་བར་སྐྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་ཉི་ཤུ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་
 པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའོ། །རབ་བྱེད་འདི་ལ་ཆིག་དོན་གྱི། །བཤད་པ་རྒྱས་
 པར་མ་སྟེ་ན། །འདི་དོན་རྗེ་བཞིན་རྟོགས་དཀའ་བས། །ཉིད་འབྲེལ་རྗེ་བཞིན་ཆིག་གི་ཟུར། །ལེགས་པར་དོད་
 པའི་རྣམ་པར་བཤད་འདི། །ལེགས་པར་བཤད་བ་དན་རབ་རྐང་ནས། །རྣལ་འབྱོར་སྲོད་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །གཉིད་
 རྟོགས་གྲུ་ཆེན་དེ་ཐོབ་ཤོག། །རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པའི་གཞུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱེས་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ལོག་
 པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལུགས་འདི་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པ་
 དང་། དངོས་པོ་ལ་བདེན་གྲུབ་དང་། གཞན་དབང་གིས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པ་དང་། གཞན་དབང་དོན་དམ་དུ་
 གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། གུན་བཏགས་རང་ལུགས་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། བདག་གཉིས་པོ་གུན་
 བཏགས་སུ་མི་འདོད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་དགག་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྐྱི་མཚན་དུ་

ཁས་སྒྲུངས་ནས། སྤྱི་མཚན་གང་ཡིན་ཀྱང་བཏགས་སུ་འདོད་པ་དང་། ཡང་ལ་ལ་དག རང་མཚན་དང་ཉག་
པའི་གཞུང་བཞིན་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཉག་པ་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་པ་དང་། དོན་དམ་
བདེན་པ་ལ་ཉག་པས་བྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ། ཡོངས་གྲུབ་གོ་ཚོད་པོར་
མི་འདོད་པ་དང་། ཉོག་པ་དང་། ཉོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་རིག་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་།
ཉོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་དེ། དེའི་དམིགས་སྤྱོད་དུ་མི་འདོད་པར། དེའི་དམིགས་སྤྱོད་
དང་། རྒྱའི་སྤྱོད་གཞི་མ་ཐུན་ཁས་ལེན་པ་དང་། དེའི་དེ་མ་ཐག་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་གོ་རུས་པ་དམིགས་སྤྱོད་དུ་
འདོད་པ་དང་། སྤྱོད་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལ་སྤྱོད་པོར་སྒྲུང་བ་དེ་སྤྱོད་སྒྲུང་དབང་ཤེས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པར་སྤྱོད་
པོར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཉོག་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཞི་ཡིན་པར་བཤད་པ་མི་ཤེས་
པར། གཟུགས་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་པ་དེ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་
མོང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲུང་བ་དེ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དེ། གྲུབ་མཐའ་
གཉིས་པོའི་བྱེད་པར་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པར། ཉོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུང་བ་ཅོམ་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་
པ་དེ་རྣམ་རིག་པའི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཆད་པ་དང་། ཁ་སྤྱིར་ལྟའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་
ལུགས་ལ་རང་རིག་དུ་འཆད་པ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་མོང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པ་དེ་མ་གོ་བར། ཁ་
ནང་ལྟའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་རང་རིག་དུ་འཆད་པ་དང་། སྤྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་རྣམ་དེ། རྣམ་
བདེན་བརྗེན་གྱི་ཚོད་གཞི་ཡིན་པ་དེ་མི་ཤེས་པར། གཟུགས་སྤྱོད་སོགས་དེའི་ཚོད་གཞིར་འདོད་པ་དང་།
གཟུང་རྣམ་དེ་རྣམ་བདེན་པས་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་བརྗེན་པས་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་མི་ཤེས་པར། གཉིས་
ཀའི་ལུགས་ལ་དེ་ཤེས་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། གཞན་དབང་བདེན་མེད་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུར་
སྤོན་པ་རྣམ་འགྲོར་སྤོད་པའི་མཐར་སྤུལ་གོ་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཡིན་པ་དེ་མ་གོ་བར། དེ་བདེན་མེད་
དུ་ཁས་སྒྲུངས་ན་རྣམ་འགྲོར་སྤོད་པའི་གྲུབ་མཐའི་ནང་ན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་
གྲུབ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་མ་གོ་བར། དེ་གཉིས་པོ་གཅིག་དུ་ཁས་ལེན་པ་

དང། རྣམ་འགྲོར་སྤྱོད་པ་པ་ལ་དབུ་སེམས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དེ་མ་གོ་བར། དེ་གང་ཡིན་སེམས་ཙམ་པར་
འདོད་པ་དང། རྣམ་བརྟུན་པས། དོན་དམ་བདེན་པ་རིག་པར་ཁས་ལེན་ཡང། གུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་རིག་པ་
དང་སེམས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཤུན་མ་བྱེད་པར། རྣམ་རིག་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་
དང། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པར་མི་བྱེད་པར། ཤེས་པ་གང་ཡིན་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བཅས་སུ་འདོད་
པ་དང། གུན་གཞིའི་སྤང་གིས་གསལ་རིག་གི་ཆ་བདེ་བར་གཤེགས་འི་སྤྱིང་པོ་དང། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
དང། གུན་གཞིའི་གཉེན་པོར་བཤད་པ་དེ་མ་གོ་བར། གསལ་ཆ་དེ་གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་པ་
དང། ཚོགས་བདུན་ཀའི་གསལ་ཆ་དང། གུན་གཞིའི་གསལ་ཆ་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་མ་གོ་བར། དེ་རྣམས་
རྗེས་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང། གུན་གཞི་ཁས་མ་བླངས་ན་སེམས་ཙམ་གྱི་རྩ་བའི་བྱུང་མཐའ་འཛོག་མི་
ཤེས་པ་དེ་མ་ཁོ་བར། གུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་སྡེ་བདུན་མཛད་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཟེར་བ་དང། སེམས། ཡིད། རྣམ་ཤེས་གསུམ་དོན་མི་གཅིག་པར་འཆད་པ་དེ། གུན་གཞི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་མ་གོ་བར། དེ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྣམ་འགྲོར་སྤྱོད་པའི་
གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་གོགས་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་
གཞུང་གསུམ་པོ་འཆད་ཤེས་པ་ལ་གོ་དགོས་པའི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྣམ་པར་
སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་གཞུང་ཉིད་དང་སྐྱར་ནས་འཆད་པ་ནི། འདིར་ཁོ་བོས་སྐྱར་བའི་རྣམ་པར་
བཤད་པ་འདི་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྗེ་ཀ་བྱེད་པ་གཞན་དག་གཞན་གྱི་ཟེར་
རྗེས་རྗེས་སུ་སྒྲོག་པ་དག་དང་མཚུངས་སོ་སྟུམ་དུ་བསམས་ནས། རྣམ་པར་བཤད་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་
ཀྱང་བྱེད་དུ་གསལ་བར་མི་བྱའོ། །སྐྱས་པ། རྣམ་འགྲོར་སྤྱོད་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །གཞུང་གི་ཆ་ཤས་རི་སྟེད་
པ། །དེ་སྟེད་ཚོལ་ཞིང་རྟོག་བྱེད་པ། །ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་ངམ་བར་འགྱུར། །གཞུང་གསུམ་རྣམ་བཤད་དུལ་
དཀར་གྱི། །མེ་ལོང་བཟླར་བ་འདི་བབྱང་ན། །རྣམ་འགྲོར་སྤྱོད་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །སྐྱེ་མཆེད་མཚར་བ་ལག་
ཏུ་འོང། །ཞེས་གཞུང་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ། རྣམ་འགྲོར་སྤྱོད་པའི་བྱ་བོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རྗེ་

སྒོད་འཛིན་པའི་གཤེས་གཉེན་སྟོན་གཅིག་པ་སྒོ་གྲོས་བརྟན་པས་བསྐྱེད་པའི་ངོར་བུ་བྱིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་དེས་པའི་སྒོ་ཅན། ཡུལ་དབུ་རུ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱང་བའི་ཐོས་པ་འཛིན་པ། དབལ་ལྷ་ཀྱམ་ཚོགས་ལྟན་འཛིན་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས། གསེར་འབྲུང་གི་ལོ། ལྷན་རྒྱག་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་དང་པོ་ལ། གཙང་གཡས་རུའི་སའི་ཐེག་ལེ། ལྷུང་ཚང་གསེར་མདོག་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་དབྱེན་གནས་སུ་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་ཡིག་གོ་བ་ནི། བཤེས་གཉེན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ནོ། །མདྲ་ལོ་ལྷ་མཚམས། །།

༡༡། །འདིའི་ལུང་རྗེ་བཙུན་དངོས་ལ་ཐོབ།...ན་མོ་བུ་རྒྱ་ཡ། རྣམ་འབྱོར་སྒྲོད་པ་སེམས་ཅམ་པའི། །བྱུང་མཐའི་ངོས་འཛིན་སྒྲོན་རབས་དང་། །ཕྱི་རབས་འདོད་པ་མཐུན་ནམ་ཞེས། །དྲིས་པའི་ལན་འགའ་འདིར་བརྗོད་བྱ། །རྣམ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་གཞུང་ལུགས་སུ། །སེམས་ཅམ་པ་དང་དབུ་མ་པ། །གཉེས་སུ་དབྱེ་བ་བྱམས་པའི་གཞུང་། །འགྲེལ་པར་བཅས་པ་དག་ན་བཞུགས། །བོད་དུ་གྲགས་པ་སེམས་ཅམ་པ། །རྣམ་བདེན་རྣམ་རྟུན་ཞེས་བྱར་འཆད། །སེམས་ཅམ་རྣམ་རྟུན་ཡིན་གྱུར་ཀྱང་། །བྱུང་མཐའི་རྗེ་མོར་འཆད་པའང་བྱང་། །རྣམ་རྟུན་ལྷ་བ་སྒྲ་མེད་ཀྱི། །རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་འཆད་དེ་བཞིན། །ཐལ་རང་གཞུང་གི་རྗེས་འབྲང་བའི། །པར་ཕྱིན་པ་རྣམས་རྣམ་རྟུན་པ། །བྱུང་མཐའ་འོག་མར་འདོད་ཅེས་པའང་། །སྐྱ་རབས་པ་ལ་བྱང་ཚུལ་ལོ། །ཕྱི་དུས་རྗེ་བཙུན་འདུལ་པས། །སེམས་ཅམ་རྣམ་རྟུན་ཞེས་བྱ་བའི། །བྱུང་མཐའ་བོད་ན་གྲགས་པ་དེ། །སངས་རྒྱས་པ་ཡི་བྱུང་མཐའ་བཞི། །གང་གི་ནང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅི་ཕྱིར་ཞེན་དབུ་མ་པ། །མིན་ཉེ་བདེན་གྱུང་ཁས་སྒྲངས་ཕྱིར། །སེམས་ཅམ་མིན་ཉེ་གཞན་གྱི་དབང་། །སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱར་འདོད་ཕྱིར་དོ། །རྣམ་འབྱོར་སྒྲོད་དང་རྣམ་རིག་པ། །སེམས་ཅམ་གསུམ་པོ་དོན་གཅིག་ཅིང་། །དེ་ཡི་བྱུང་མཐའ་གཞན་དབང་དང་། །ཡོངས་བྱུང་གཉེས་ཀ་བདེན་པར་གྱུབ། །ཀུན་བཏགས་གཅིག་སུ་བདེན་པར་མེད། །གཞི་དུས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། །ལམ་དུས་གང་སྐྱང་སེམས་ཞེས་དང་། །འབྲས་དུས་གནས་གྱུར་ཁས་ལེན་པ། །གཞུང་ལུགས་གང་ན་སྐྱང་གྱུར་ཀྱང་། །སེམས་ཅམ་བྱུང་མཐའ་གནས་ཞེས་གསུང་། །བྱུང་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འབྱེད་པ། །ཐམས་ཅད་འདི་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲང་། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རྣམ་རིག་པའི། །གཞུང་ན་གཞུང་འཛིན་གཉེས་ཀ་ཡང་། །རང་གི་ངོ་

བོས་སྟོང་བར་བཤད། །སེམས་ཙམ་བས་ཀྱང་དེ་འདོད་འགྱུར། །རྣམ་རིག་གཞུང་ན་སྟོང་བ་ཉིད། །བཏུ་
 རྟལ་དང་ནི་ཉི་ལྷ་ཡི། །དོས་འཇིན་འཇུལ་བ་མེད་པར་བཤད། །སེམས་ཙམ་བས་ཀྱང་དེ་འདོད་འགྱུར། །རྣམ་
 རིག་གཞུང་ན་ཆགས་སོགས་ལས། །དེས་འབྱུང་ཆགས་སོགས་ཉིད་ཡིན་ཞེས། །རྣམ་འབྱོར་སྐྱེ་མེད་གཞུང་
 བཞེན་བཤད། །སེམས་ཙམ་བས་མེད་རྣམ་རིག་གཞུང་ན་ཆོས་དབྱིངས་ལས། །མ་གཏོགས་ཤེས་བྱ་མེད་པ་
 དང་། །སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད། །སེམས་ཙམ་བས་མེད་གཞུང་མེད་འཇིན་པ་མེད་པ་དང་། །གཅིག་
 དང་དུ་བྲལ་བ་ཉམ་ཆོག་གིས། །མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པ་སེམས་ཀྱང་བཀག། །སེམས་མེད་རྣམ་འབྱོར་སྐྱོད་གཞུང་
 རྒྱ་མཚོ་ན། །ལམ་ལྷ་དང་ནི་ས་བཏུ་དང་། །ཤེས་སྐྱིབ་གཉེན་པོ་ཡོངས་རྫོགས་བཤད། །སེམས་མེད་དེ་ལྟར་
 འདོད་མོད་དེ་དག་ནི། །སྐྱེ་བཞེན་པ་མིན་ཅོ་ཞེས། །འཆད་པ་དེ་ཡིས་བྱམས་པའི་ཚོས། །སྐྱེ་མེད་རྒྱུད་དང་
 བཅས་བ་སྤངས། །སེམས་ཙམ་བས་ལ་སྟོང་བ་ཉིད། །བཏུ་རྟལ་རྣམ་གཞག་ཡོད་ཅེས་ཟེམ། །གཞུང་འཇིན་
 གཉིས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པ། །དེ་སྤིད་སྟོང་ཉིད་བཏུ་རྟལ་གི། །རྣམ་གཞག་འཆད་ཅུས་མིན་པ་ནི། །ཐོགས་མེད་
 མཆེད་ཀྱི་སྟོལ་ལས་འབྱུང་། །སེམས་ཙམ་བས་ལི་ལྷ་བ་ལིས། །རང་སངས་རྒྱས་ལས་གོང་མི་འགོ། །དེ་ལ་
 སྟོང་ཉིད་རྫོགས་སྟོང་མེད། །འཇིན་པ་བདེན་མེད་ཁས་ལེན་པའི། །ལྟ་བ་དབྱུ་མ་བ་ཡིན་ཞེས། །རྗེ་བཙུན་སྐྱེ་
 མཆེད་རྣམ་གཉིས་བཞེད། །ཀྱུང་པར་རྗེ་བཙུན་རེད་འདའ་བས། །རྒྱུད་གསུམ་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་
 དུ། །གནས་པའི་ཤེས་བྱེད་གང་བཞོད་པ། །དེ་ལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཡི། །རྒྱུད་ཀྱིས་མ་དེས་པ་དེ་
 འཕངས། །རྣམ་རིག་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ། །དོན་གཅིག་གྱུར་ན་སྟོང་ཉིད་དང་། །ས་བཏུ་ལ་སོགས་གང་
 བཤད་པ། །དེ་དག་དངོས་སོར་སྐྱེ་བ་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དེ་ལྟར་འཕེན་
 པ་ཡིན། །རྒྱས་པར་གཞུང་ཆེན་མང་པོ་ལ། །བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་བསྟེན་བྱས་ནས། །ཐོས་བསམ་གྱིས་
 བྱི་སྟོང་འདོགས་ཚོད། །དེ་ནས་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་འདི་ནི་བཤེས་གཉེན་འགས། །ཚུལ་
 གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་གཞུང་ན། །རྣམ་རིག་པ་དང་དབྱུ་མ་པའི། །གཞི་མ་ཐུན་སྤིད་པ་རྗེ་ལྟར་ཞེས། །དེས་
 པའི་ལན་དུ་གསེར་མདོག་ཅན། །སྤེ་སྟོང་སྟོག་པའི་ལྷ་ནས་སོ།། །སྐྱེ་མེད་ལྷན་པའི་ལོ་ན་རྣམ་རིག་

སེམས་ཙམ་ལ། །བྱུང་བར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་དང་། །རྒྱུད་གསུམ་དགོངས་པ་རྣམ་རིག་ཏུ། །གནས་ཤེས་ཟེར་
 མཁན་བྱུང་བ་ལ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི། །གདུལ་བྱ་ལོག་པའི་ལམ་དག་ཏུ། །དངས་པར་ཐལ་
 ཞེས་འཕངས་པ་དེའི། །བྱུང་འབྱེལ་ངེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་ནི་ཁ་ཅིག་འདྲི་བར་བྱེད། །དྲི་བ་དང་པོའི་
 དངོས་ལན་ནི། །ཀུན་རྫོབ་སྣང་ཚུལ་ངེ་སྟེད་ལ། །སེམས་ཙམ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཞེས། །སེམས་དེ་རྣམ་སྲུ་བྱུང་
 ཅེས་ལ། །དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་ཟེར། །གཟུང་འཇིག་གཉིས་ཀ་དངོས་མེད་ཅིང་། །དོན་དམ་ངོ་བོ་གཉིས་
 སྟོང་ལ། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་འང་རྣམ་རིག་ཅེས། །འཆད་པ་དེ་ཡང་རྣམ་རིག་ལ། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་རིག་པ་ལ་ནི། །སེམས་
 ཙམ་པ་ཡིས་མ་བྱུང་ཅིང་། །སེམས་ཙམ་པ་ལ་རྣམ་རིག་དང་། །རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པས་བྱུང་ཅེས་ལ། །གཞུང་
 དང་སྟོན་གྱི་རྒྱུ་པོའི་ལུགས། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་རྒྱ་བྲགས་ཀྱི། །གཞུང་གི་ཆ་འགའ་ལ་བརྟེན་
 བས། །རྣམ་རིག་པ་དང་སེམས་ཙམ་ལ། །དོན་གཅིག་ཟེར་བ་བོད་ལུས་ཀྱི། །དེང་སང་ཕྱི་རབས་པལ་ཆེར་
 འདོད། །དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན་བཏབ་ལ། །དབྱུས་མཐའི་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ། །གནས་ན་རྗེ་བཙུན་
 བྱམས་པ་ཡིས། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དངས་པར་ཐལ། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མདོ་
 སེམས་དང་། །བྱེ་བྲག་སྐྱ་དང་གཞན་སྡེ་ལ། །སྟོང་ཉིད་གངས་ཚང་སྟོས་ཅི་དགོས། །ནང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ཀྱང་། །ཚང་བར་ཡོད་པ་མིན་ཕྱིར་དོ། །དེ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཙམ་དང་། །རྣམ་རིག་སྐྱ་བོ་དོན་
 གཅིག་ཏུ། །བྱས་ནས་རྒྱུད་གསུམ་སེམས་ཙམ་དུ། །གནས་པར་འདོད་པ་ཐལ་བ་དེ། །འཕངས་པ་གཞོད་བྱེད་
 ཉིད་དུ་འཇུག། །དུས་འཁོར་ལ་ཡང་མཚུངས་མེད་ཀྱི། །ཕྱོགས་སྲ་མ་ལ་མ་བྱུང་བས། །རྒྱུད་གསུམ་པོ་དང་
 གསང་འདུས་ཀྱི། །ལྟ་བ་བྱུང་བར་མེད་དོ་ཅེས། །རང་རེས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན། །ཞུས་དག །།